

CNI Kampanja **H**elsien **N**azzjonali

Kritika tal-Kostituzzjoni

ta`

L-Istat Federali

ta`

l-Unjoni Ewropea

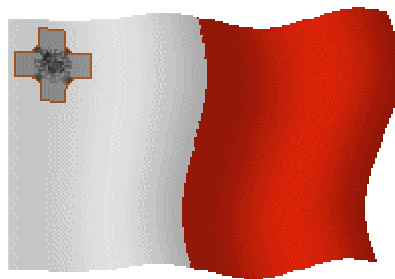
jew

L-Istati Uniti ta' l-Ewropa

minn

CNI

KAMPANJA HELSIEN NAZZJONALI

**Ottubru
2004**

Kap	Pagna
Titolu	1
Indiċi	2
Daħla u tifsir fil-Qosor	51
Dikjarazzjoni Solenni	52
Tifsir	56
Jeddijietu Dmirijiet	56
Xi Jrid ikollu Pajjiż biex jissejjaħ Stat	56
Stat Federali	57
Sovranita'	57
Personalita' Ġuridika	58
Il-Kostituzzjoni	58
Kostituzzjoni Federali	58
Jeddijiet u Dmirijiet Federali	59
Effetti u Supremazija ta' Kostituzzjoni Federali	59
Jeddijiet u Konsegwenzi taħt Kostituzzjoni Federali	60
Ftit Storja	63
Prefazju	64
Prefazju	64
L-Ewwel Materja	65
It-Tieni Materja	65
It-Tielet Materja	66
Diviżjoni tal-Kompetenzi	66
Inkorporazzjoni tat-Trattati	67
Effett tal-Personalita' Ġuridika	67
Simplifikazzjoni ta' l-Istrumenti	68
Demokrazija, Trasparenza u Effiċjenza	68
Parlamenti Nazzjonali	68
Titjib fl-Istruttura u Konsegwenzi tat-Tkabbir	69
Nuqqas ta' Qbil	70
Tucidide	71
Preambolu	71
Konferenza tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet ta' l-Istati Membri	72
Trattat li Jistabbilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa	76
L-ewwel Insult lill-Malta	77
Iċ-Ċivilizzazzjoni Ewropea	77
Ispirazzjoni	78
Esperjenzi Koroh	78
Identita' Nazzjonali	79

Diversita'	80
Il-Kontinwita' ta' l-Acquis	81
Arroganza	81
Nomina ta' Plenipotenzjarji	82
Insult Iehor lil Malta	83
Kostituzzjoni għall-Ewropa	83
Tifsir u Ghanijiet ta' l-Unjoni	85
Artikolu I-1 (ex Artikoli 1 u 49 TUE)	85
Stabbiliment ta' l-Unjoni	85
Iċ-Ċittadini mhux Ikkonsultati	85
Twaqqif u Konferiment	85
Kordinament u Kompetenzi	86
Artikolu I-2 (ex Artikolu 6(1) TUE)	86
Valuri ta' l-Unjoni	86
Rispetti	86
Haddiema jfarrku lil-Xulxin	86
Valur tad-Demokrazija	87
L-Istat tad-Dritt	87
Rispett tad-Drittijiet tal-Bniedem	88
Artikolu I-3 (ex Artikoli 2 TUE u 2 TKE)	88
Ghanijiet ta' l-Unjoni	88
Il-Valuri Tagħha	88
Il-Popli Tagħha	88
Iċ-Ċittadini Tagħha mingħajr Għazla	89
Żoni	89
Mingħajr Fruntieri	89
Suq Intern	90
Stabbilita' tal-Prezzijiet	90
Żvilupp Sostenibbli ta' l-Ewropa	91
Mhux Monopolju ta' l-Unjoni Ewropea	92
Diskriminazzjoni	92
Koeżjoni	93
Diversita' Kulturali	93
Relazzjonijiet mad-Dinja	94
Kummerċ Liberu u Qerda tal-Faqar	95
Harsien u Żvilupp tad-Drittijiet Internazzjonali	96
Kompetenzi mogħtija mill-Kostituzzjoni	96
Artikolu I-4 (ex Artikoli 14(2) u 12 TKE)	96
Libertajiet fundamentali u n-non-diskriminazzjoni	96
L-Erbgħa Libertajiet	97
L-Ebda Harsien minhabba Nazzjonalita'	97
Artikolu I-5 (ex Artikoli 6(3), 33 TUE, 10 TKE)	98
Relazzjonijiet bejn l-Unjoni u l-Istati Membri	98
Artikolu ta' Qerq	98
Problemi Kbar bil-Barranin	99

Integrita' Territorjali	99
Koperazzjoni Leali	100
Jghinu lil Xulxin	100
Iwettqu l-Obbligi u Jghinu l-Unjoni	101
In-Newtralita' ta' Malta fil-Periklu	101
Artikolu I-6 (ġdid)	102
Dritt ta' l-Unjoni	102
Artikolu mill-Aktar Importanti	102
Artikolu I-7 (ġdid, ex Artikolu 281 TKE)	103
Personalita' Ġuridika	103
Unjoni Separata u Distinta mill-Istati Membri	103
Il-Ġurament tal-Membri Parlamentari	104
Il-Ġurament tal-Ministri u Segretarji Parlamentari	105
Ksur tal-Ġurament	105
Il-President tar-Repubblika	106
Il-Parir tal-President	106
Il-Membri Parlamentari Ewropej Maltin	107
L-Approvazzjoni Tghodd?	107
Eżampju Pubbliku Hażin	108
Artikolu I-8 (ġdid)	109
Simboli ta' l-Unjoni	109
Konferma ta' Stat Federali	109
Titolu II	110
Drittijiet Fundamentali u Ċittadinanza ta' l-Unjoni	110
Artikolu I-9 (ġdid, ex Artikolu 6(2) TUE)	110
Drittijiet Fundamentali	110
L-Unjoni m'Hiġiex xi Kampjun	110
Innutaw Sewwa	110
Komplu Innutaw	111
Prinċipji u Drittijiet	111
Makakki u Qarrieqa	112
Artikolu I-10 (Ex Artikolu 17 – 21 TKE)	112
Ċittadinanza ta' l-Unjoni	112
Ċittadinanza Imposta	112
Ċittadinanza Doppja u Pizijiet Mohbija	113
Il-Gvern Malti Idejgh Marbuta	113
Voti u Kandidati	114
Barranin Minflok Maltin	114
Protezzjoni	114
Petizzjoni fl-Ilsien Nazzjonali	115
Limitazzjonijiet	115

Titolu III	116
Il-Kompetenzi ta' l-Unjoni	116
Artikoli I-11 (ex Artikoli 5 TKE, 2 l-aħħar sentenza TUE)	116
Prinċipji fundamentali	116
Għotja, Sussidjarjeta' u Proporzjonalita'	116
Kompetenzi Mogħtija	116
Kompetenzi ta' l-Unjoni	117
Il-Prinċipju tas-Sussidjarjeta'	117
Protokoll	118
Proporzjonalita'	119
Artikolu I-12 (ġdid)	119
Kategoriji ta' Kompetenza	119
Kompetenza Esklussiva	119
L-Ewwel l-Unjoni	120
Politika Ekonomika u ta' l-Imjiegi	121
Politika Barranija u ta' Difiza Komuni	121
L-Unjoni Ewropea tiegħu Azzjonijiet	123
Armonizzazzjoni?	125
Kompetenzi u Eżerċizzju	125
Artikolu I-13 (ġdid)	126
Oqsma ta' kompetenza esklużiva	126
Kompetenza Esklussiva	126
Unjoni Doganali	126
Regoli tal-Kompetizzjoni	127
Politika Monetarja	127
Xi Tfisser Politika Monetarja	128
Riżorsi Bijoloġiċi tal-Baħar	129
Politika Kummerċjali Komuni	129
Ftehim Internazzjonali	129
Artikolu I-14 (ġdid)	130
Oqsma ta' kompetenzi kondiviżi	130
Oqsma Maqsuma ma' l-Istati Membri	130
Liema Huma l-Oqsma	130
Regolamenti f' Kull Qasam	131
Politika Soċjali	132
Koeżjoni Ekonomika, Soċjali u Territorjali	132
Agrikoltura u Sajd	133
Ambjent	133
Protezzjoni tal-Konsumatur	133
Trasport	134
Rettikolat Trans-Ewropew	134
Energija	134
Oqsma ta' Liberta', Sigurta' u Ġustizzja	135
Saħħa Pubblika	135
Riċerka Teknoloġika u Spazjali	136
Operazzjonijiet Umanitarji	137

Artikolu I-15 (ex Artikoli 4(1), 99(1), 3(1)(i), 125, 128, 140 TKE)	138
Kordinazzjoni tal-politika ekonomika u ta' l-impieg	138
Mizuri Għall-Istati Membri	138
Stati Membri fl-Ewro	138
Linji Gwida	139
Inizjattivi mill-Unjoni	140
Artikolu I-16 (ex Artikolu 17, 11(2) TUE)	140
Politika estera u ta' sigurtà komuni	140
Politika li torbot lil-Istati Membri	141
L-Istati Membri Marbuta	142
Artikolu I-17 (ġdid)	142
Oqsma ta' azzjoni ta' sostenn, ta' kordinazzjoni jew kumplimentari	142
Azzjonijiet mill-Unjoni	142
Oqsma ta' Azzjoni	143
Artikolu I-18 (ex Artikoli 308 TKE, 235 Tratat ta' Ruma)	144
Klawżola ta' Flessibilità	144
Setgħat Aktar milli tagħti l-Kostituzzjoni	144
Tingibed l-Attenzjoni tal-Parlamenti Nazzjonali	145
Armonizzazzjoni Eskluża Għalxejn	146
Titlu IV	147
Istituzzjonijiet u Korpi ta' l-Unjoni	147
Kapitolu I	147
Il-Qafas Istituzzjonali	147
Artikolu I-19 (ex Artikoli 3(1) TUE, 7(1) TKE, 5 TUE)	147
L-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni	147
Il-Valuri Tagħha	147
L-Istituzzjonijiet ta' l-Unjoni Ewropea	148
Jahdmu fl-Interess ta' l-Unjoni Ewropea	148
Koperazzjoni Leali	150
Artikolu I-20 (ex Artikoli 189, 190, 192 u 197 TKE)	151
Il-Parlament Ewropew	151
Il-Parlament u l-Estim	151
In-Numru tal-Membri Parlamentari	151
Kemm Idumu l-Membri Parlamentari	152
Il-Hatra tal-President u l-Uffiċjali	153
Artikolu I-21 (ex Artikolu 4 TUE)	153
Il-Kunsill Ewropew	153
X'Jagħmel il-Kunsill Ewropew	153
Kif inhu magħmul il-Kunsill Ewropew	153
Laqgħa kull Tliet Xhur	154
Bil-Konsensus	154

Artikolu I-22 (ġdid)	154
Il-Presidenza tal-Kunsill Ewropew	154
Il-Hatra tal-President	155
Ix-Xogħol tal-President	155
Politika Barranija u ta' Sigurta' Komuni	155
Il-President bla Kariga Nazzjonali	156
Artikolu I-23 (ex Artikoli 202, 203, 205(1) TKE)	157
Il-Kunsill tal-Ministri	157
Is-Setgħat tal-Kunsill tal-Ministri	157
Kif inhu magħmul il-Kunsill tal-Ministri	157
Spiċċa l-Jedd tal-VETO	157
Artikolu I-24 (ex Artikoli 203, 207(1) TKE)	158
Il-formazzjonijiet tal-Kunsill tal-Ministri	158
Formazzjonijiet Differenti	158
Xogħol il-Kunsill ta' l-Affarijiet Barranin	158
M'hemmx Veto	159
Kumitat Iehor	159
Ksur tal-Kostituzzjoni ta' Malta	159
Il-Presidenza tal-Kunsill	160
Artikolu I-25 (ex Artikolu 205(2) TKE)	161
Definizzjoni ta' maġġoranza kwalifikata fi ħdan il-Kunsill Ewropew u l-Kunsill	161
Bil-Maġġoranza Kwalifikata	161
Deroga għall-Maġġoranza Kwalifikata	163
Il-Kunsill Ewropew b' Maġġoranza Kwalifikata	163
Il-President Mingħajr Vot	164
Artikolu I-26 (ex Artikoli 211, 274, 214(1), 213(2) 201 TKE)	164
Il-Kummissjoni Ewropea	164
Għassiesa fuq l-Istati Membri	165
Tipproponi l-Liġijiet	165
Tinħatar għal-Hames Snin	166
Impenn Ewropew tal-Kummissarji	166
Kummissjoni Temporanja	166
Tnaqqis fin-Numru tal-Kummissarji	166
Tidwir bl-Istati Membri	168
L-Ebda Struzzjonijiet mill-Istati Membri	168
Responsabbilta' Kolleġġjali	169
Tħassib mill-Istati Membri	169
Artikolu I-27 (ex Artikoli 214(2), 217 TKE)	170
Il-President tal-Kummissjoni Ewropea	170
Proposti għall-Hatra tal-Kummissarji	171
Impenn Ewropew	171
Approvazzjoni Kolleġġjalment	172
Xogħol il-President	173

Artikolu I-28 (ġdid)	174
Il-Ministru għall-Affarijiet Barranin ta' l-Unjoni	174
Ministru ta' Stat Federali	174
Xogħol il-Ministru	174
Jippresjedi l-Kunsill ta' l-Affarijiet Barranin	175
Min Jista' Jkun Ministru	175
Artikolu I-29 (ġdid, ex Artikoli 220 – 224 TKE)	175
Il-Qorti tal-Gustizzja ta' l-Unjoni Ewropea	175
Arroganza Manja	176
L-Imħallfin u l-Avukati Ġenerali	177
Il-Kompetenza tal-Qorti	178
Qafas Istituzzjonali	179
Kapitolu II	180
L-Istituzzjonijiet l-oħra u	
l-Korpi Konsultattivi ta' l-Unjoni	180
Artikolu I-30 (ex Artikoli 8, 107, 105(1), 106, 108, 105(4), 212 TKE)	180
Il-Bank Ċentrali Ewropew	180
L-Arroganza tal-Mexxejja	180
Kollox Deciż Mill-Bank Ċentrali Ewropew	180
Istituzzjoni u Personalita' Ġuridika	181
Min mhux fl-Ewro Eżentat	182
Jindaħal fil-Livell Nazzjonali	182
Artikolu I-31 (ex Artikoli 7, 246, 248, 247 TKE)	184
Il-Qorti ta' l-Awdituri	184
Istituzzjoni Oħra	184
Kontijiet Mhux Approvati	184
Artikolu I-32 (ex Artikoli 7(2), 263, 257, 258 TKE)	185
Il-Korpi konsultattivi ta' l-Unjoni	185
Żewġ Kumitati Oħra	185
Il-Kumitat tar-Regġuni	185
Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali	186
Fl-Interess ta' l-Unjoni	186
Ir-Regoli ta' dawn il-Kumitati	187
Titolu V	188
Eżerċizzju tal-Kompetenzi ta' l-Unjoni	188
Kapitolu I	188
Dispożizzjonijiet Komuni	188
Artikolu I-33 (ex Artikoli 249 TKE, 13, 34 TUE)	188
Atti ġuridiċi ta' l-Unjoni	188
Ligijiet Mill-Unjoni Ewropea	188
Att Legislattiv	189
Direttament Applikabbli	189

Liġi Kwadru Ewropea	190
Regolament Ewropew	191
Deċiżjoni Ewropea, Rakkomandazzjonijiet u Opinjoni	191
Astensjoni	192
Artikolu I-34 (ġdid)	192
Atti leġislattivi	192
Kif Isiru l-Liġijiet	193
Artikolu I-35 (ġdid)	194
Atti mhux leġislattivi	194
L-Istituzzjonijiet Jikkmandaw	194
Artikolu I-36 (ġdid)	195
Regolamenti Ewropej delegati	195
Aktar Jeddijiet lill-Kummissjoni	195
Aktar Liġijiet	195
Regolamenti f' Malta	196
Artikolu I-37 (ex Artikoli 10, 202 TKE)	196
L-Istati Membri Jridu Jobdu Bilfors	196
Aktar Setgħat lill-Kummissjoni u l-Kunsill	197
Daħq fil-Wiċċ	197
Regolamenti ta' Implimentazzjoni u Deċiżjonijiet	198
Artikolu I-38 (ex Artikolu 253 TKE)	199
Prinċipji komuni għall-atti ġuridiċi ta' l-Unjoni	199
L-Istituzzjonijiet Jiddeċiedu Huma	199
Artikolu I-39 (ex Artikolu 254 TKE)	199
Pubblikazzjoni u bidu fis-sehħ	199
Artikolu ta' Proċedura	200
Kapitolu II	201
Disposizzjonijiet Speċifiċi	201
Artikolu I-40 (ex Artikoli 13, 16, 23, ġdid, 21 TUE)	201
Disposizzjonijiet speċifiċi li jirrelataw	
għall-politika estera u ta' sigurta' komuni	201
Artikolu ta' Importanza Kbira	201
Kwistjoni Delikata Hafna	201
Konverġenza Dejjem Akbar	202
Fl-Azzjonijiet ta' l-Istati Membri	202
Azzjonijiet Militari	202
Periklu Għalina	202
L-Interessi Strateġiċi ta' l-Unjoni	203
Deċiżjonijiet Ewropej	203
Riżorsi Nazzjonali	204
Konsultazzjoni Bilfors	204
Mhux Dejjem bl-Unanimita'	205

Aktar Qerq mill-Mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea	206
Konsultazzjoni u Informazzjoni	206
Artikolu I-41 (ex Artikoli 17, 21 TUE)	206
Disposizzjonijiet speċifiċi li jirrelataw	
għall-politika ta' sigurta' u ta' difiża komuni	206
Dahlet id-Difiża Komuni	207
Aktar Periklu Għalina	207
Riżorsi Ċivili u Militari	208
Jintużaw madwar id-Dinja	208
Territorju ta' l-Unjoni	208
Għalfejn Jintużaw	209
Importanti li Tinnutaw id-Differenzi	209
Stati Membri Esposti għall-Periklu	210
Kapaċitajiet Ipprovduti mill-Istati Membri	210
Tfassil ta' Politika ta' Difiża Komuni	211
Gvern Malti Lagħaqi u Spjun tal-Barrani	212
Ordni lill-Istati Membri	212
Il-Primat tal-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni	213
L-Unjoni Ewropea Haġa Waħda man-NATO	213
Nasba fil-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea	214
Tan-NATO Iżebilhu l-Kostituzzjoni ta' Malta	215
Kapaċitajiet Ipprovduti mill-Istati Membri	216
Titjib fil-Kapaċitajiet Militari	216
Aġenzija tad-Difiża Ewropea	217
L-Għanijiet ta' l-Aġenzija	217
Żvilupp, Riċerka u Akkwist	218
Htiġiet Operattivi	218
Bażi Industrijali u Teknoloġika	218
Politika, Kapaċitajiet u Armamenti	219
Deċiżjonijiet Unanimu jew b'Maġġoranza?	220
Il-Qerq tal-Mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea	221
Proposti għal Azzjonijiet	221
Riżorsi Naturali	222
Ir-Riżorsi Nazzjonali ta' Malta	222
L-Esekuzzjoni tal-Missjoni	223
Kapaċitajiet Militari	223
Aggressjoni Armata	224
Id f'Id man-NATO	224
Parlament Ewropew Ikkonsultat, Parlamenti Nazzjonali Le	224
Artikolu I-42 (ex Artikoli 29 TUE, 61 TKE)	225
Disposizzjonijiet speċifiċi dwar	
iż-zona ta' liberta' ta' sigurta' u ta' ġustizzja	225
Territorju ta' l-Unjoni Ewropea	225
Ewropol	226
Artikolu I-43 (ġdid)	227
Klawżola ta' solidarjetà	227
L-Istati Membri Marbuta	227

L-Użu tar-Riżorsi Militari u Okkupazzjoni	228
Indhil u Okkupazzjoni Militari mill-Unjoni	229
Għajnuna f’Diżastri	230
Kapitolu III	231
Koperazzjoni Msahha	231
Artikolu I-44 (ex Artikolu 27, 43 TUE, 11 TKE)	231
Koperazzjoni msahha	231
L-Unjoni Ewropea Tikkontrolla Kollox	231
Għall-Għanijiet u fl-Interess ta’ l-Unjoni	231
Terz mill-Membri Jiddeċiedu	231
Mhux Kulhadd Jivvota	232
Il-Maġġoranza Kwalifikata	232
Maġġoranza Kwalifikata fil-Kunsill	233
Jorbtu Stati Membri li Jieħdu sehem	233
Titolu VI	235
Hajja Demokratika ta’ l-Unjoni	235
Artikolu I-45 (ġdid)	235
Il-prinċipju ta’ l-ugwaljanza demokratika	235
Ċittadini Ugwali	235
Artikolu I-46 (ex Artikoli 6(1), 1(1) TUE, 191 TKE)	235
Il-prinċipju ta’ demokrazija rappreżentattiva	235
Demokrazija Falza	235
Rappreżentanza	235
Sehem iċ-Ċittadini	236
Il-Partiti Poliċi	236
Artikolu I-47 (ġdid)	237
Il-prinċipju ta’ demokrazija partecipattiva	237
Mezzi u Opinjonijiet	237
Jgħaddu ż-Żmien bin-Nies	238
Kummissjoni Mhux Marbuta	238
Miljun Ċittadin	238
Artikolu I-48 (ex Artikoli 138, 211, 212 TKE)	239
Šhab soċjali u djalogu soċjali awtonomu	239
Xejn ta’ Sustanza	239
Artikolu I-49 (ex Artikolu 195 TKE)	240
Ombudsman Ewropew	240
Oqbra Mbajjda	240
Artikolu I-50 (ex Artikoli 1 TUE, 255 TKE)	240
Trasparenza fix-xogħol ta’ l-istituzzjonijiet,	
il-korpi u l-aġenziji ta’ l-Unjoni	240
Makakkerija	240

Aċċess għad-Dokumenti	241
Jirregolaw Huma Stess	241
Artikolu I-51 (ex Artikolu 286 TKE)	242
Protezzjoni ta' data personali	242
Ipokrezija ta' l-Unjoni Ewropea	242
Artikolu I-52 (ġdid)	243
Stat ta' knejjes u ta' organizzazzjonijiet mhux konfessjonali	243
Knejjes u Setet	243
Titolu VII	244
Finanzi ta' l-Unjoni	244
Artikolu I-53 (ex Artikoli 268, 270, 271, 280 TKE)	244
Prinċipji finanzjari u ta' budget	244
Flejjes Jisparixxu	244
Fejn Qed Imorru?	245
Artikolu I-54 (ex Artikolu 269 TKE)	245
Rizorsi proprji ta' l-Unjoni	245
Il-Mezzi Finanzjarji Tagħha	245
Ligi Ewropea biex Jingabru il-Flus	246
Artikolu I-55 (ġdid)	246
Qafas finanzjarju pluriennali	246
Ligi, Budget u Maġġoranza Kwalifikata	247
Artikolu I-56 (ġdid)	247
Budget ta' l-Unjoni	247
Ligi kull Sena	248
Titolu VIII	249
L-Unjoni u l-Ġirien Tagħha	249
Artikolu I-57 (ġdid)	249
L-Unjoni u l-Ġirien tagħha	249
Ftehim ma' dawn il-Pajjiżi mill-Unjoni	249
Ipokrezija Ewropea	250
Titolu IX	251
Sħubija fl-Unjoni	251
Artikolu I-58 (ex Artikolu 49 TUE)	251
Kriterji ta' eliġibilita' u proċedura għall-adezzjoni ma' l-Unjoni	251
Kif Stat isir Membru	251
Artikolu I-59 (ex Artikoli 7 TUE, 309 TKE)	252
Sospensjoni ta' ċerti drittijiet li	252

jirrizultaw mis-sħubija fl-Unjoni	252
Kastigi għall-Istati Membri	253
Artikolu I-60 (ġdid)	254
Hruġ volontarju mill-Unjoni	254
Artikolu Importantissmu	254
Kif Stat Membru Jitlaq	255
Jitlaq Awtomatikament	256
Aktar Arroganza ta' l-Unjoni Ewropea	256
Wiċċhom Aġar mill-Għatba tal-Klistanija	257
Jista' Jerga' Japplika	257
Parti II	258
Karta tad-drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni	258
Preambolu	258
Valuri Komuni	258
Karta	259
Iridu Jqarrqu	259
Responsabbiltajiet u Dmirijiet	261
Titolu I	262
Dinjita'	262
Artikolu II-61	262
Dinjita' umana	262
Aħna Nistaqsu	262
Artikolu II-62	262
Dritt għall-hajja	262
Ipokrezija ta' l-Unjoni	262
Artikolu II-63	263
Dritt għall-integrita' tal-persuna	263
Tifsir u Kummenti	263
Artikolu II-64	264
Projbizzjoni ta' tortura jew pieni jew trattamenti inumani jew degradanti	264
Aktar Ipokrezija	264
Artikolu II-65	265
Projbizzjoni ta' skjavitu' u ta' xogħol forzat	265
Tortura u Jasar	265
Titolu II	266
Libertajiet	266
Artikolu II-66	266
Dritt għal-liberta' u għas-sigurtà	266
Mandat ta' Arrest Ewropew	266

Artikolu II-67	266
Rispett għall-hajja privata u tal-familja	266
Spjunagġ fuq iċ-Ċittadini	266
Artikolu II-68	267
Protezzjoni ta' data personali	267
Il-Qerq ta' l-Unjoni Ewropea	267
Artikolu II-69	268
Dritt għaż-żwieġ u dritt għat-twaqqif ta' familja	268
Mistoqsijiet Kbar	268
Artikolu II-70	269
Liberta' tal-ħsieb, kuxjenza u reliġjon	269
Aktar Mistoqsijiet Kbar	269
Artikolu II-71	270
Liberta' ta' l-espressjoni u ta' informazzjoni	270
L-Eżempju ta' l-Awstrija	270
Artikolu II-72	270
Liberta' ta' assemblea u ta' assoċjazzjoni	270
Għaqdiet	270
Artikolu II-73	271
Liberta' ta' l-arti u x-xjenzi	271
Kummenti	271
Artikolu II-74	272
Dritt għall-edukazzjoni	272
Aktar Piżijiet fuq il-Poplu Malti	272
Artikolu II-75	272
Liberta' ta' l-għażla tal-mestjier u d-dritt għax-xogħol	272
L-Ewwel irid ikun hemm ix-Xogħol	273
Artikolu II-76	273
Liberta' ta' intrapriża	273
Skond id-Dritt ta' l-Unjoni	273
Artikolu II-77	274
Dritt għall-proprjetà	274
Il-Gvern Jiehu l-Akbar Sehem	274
Artikolu II-78	275
Dritt għall-asil	275
Se Nintradmu mill-Immigranti Illegali	275
Artikolu II-79	276
Protezzjoni f'każ ta' tneħħija, tkeċċija jew estradizzjoni	276

Problemi	276
Titolu III	277
Ugwaljanza	277
Artikolu II-80	277
Ugwaljanza f' ghajnejn il-liġi	277
Prinċipju Bażiku	277
Artikolu II-81	277
Non-diskriminazzjoni	277
Il-Karita' Tibda d-Dar ma Tghoddx	277
Kulhadd l-Istess	278
Artikolu II-82	279
Diversita' kulturali, reliġjuża u lingwistika	279
Kummenti	279
Artikolu II-83	279
Ugwaljanza bejn in-nisa u l-irgiel	279
Malta Ilna bl-Ugwaljanza	280
Artikolu II-84	280
Drittijiet tat-tfal	280
F'Malta Tajnihom il-Jeddijiet Qabel l-Unjoni Ewropea	280
Artikolu II-85	280
Drittijiet ta' l-anzjani	280
Ir-Rispett ghax-Xjuh Taghna	281
Artikolu II-86	281
Integrazzjoni ta' persuni b' dizabilità	281
Ahjar Fatti milli Paroli	282
Titolu IV	283
Solidarjeta'	283
Artikolu II-87	283
Dritt tal-haddiema ghal informazzjoni u konsultazzjoni fi hdan l-impriza	283
Gvern tal-Haddiema f'Malta Ghamel Ahjar	283
Artikolu II-88	283
Dritt ta' negozjar u azzjoni kollettiva	283
L-Ghaqdiet tal-Haddiema Ilhom f'Malta	283
Artikolu II-89	284
Dritt ta' access ghal servizzi ta' impjieg	284
Informazzjoni ghall-Haddiema Barranin	284

Artikolu II-90	285
Protezzjoni fil-kaz ta' tkeccija ngusta	285
Il-Ligijiet Maltin Qabel l-Unjoni Ewropea	285
Artikolu II-91	285
Kondizzjonijiet tax-xoghol gusti u xierqa	285
Il-Qerq tal-Mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea	285
Artikolu II-92	287
Projbizzjoni ta' impjeg ta' tfal u protezzjoni ta' zghazagh fuq ix-xoghol.	287
Iridu Jghaddu z-Zmien bin-Nies	287
Hawn Malta	287
Artikolu II-93	288
Hajja tal-familja u professjonali	288
Ahna Qabel l-Unjoni Ewropea	288
Artikolu II-94	289
Sigurta' soċjali u assistenza soċjali	289
L-Unjoni Ewropea Tfarrak is-Servizzi Soċjali	289
Artikolu II-95	290
Protezzjoni tas-sahha	290
Kummenti	290
Artikolu II-96	291
Access ghal servizzi ta' interess ekonomiku generali	291
L-Interessi ta' l-Unjoni Ewropea	291
Artikolu II-97	292
Protezzjoni ta' l-ambjent	292
Ipokriti	292
Artikolu II-98	292
Protezzjoni tal-konsumatur	292
Qarrieqa	292
Titolu V	294
Cittadinanza	294
Artikolu II-99	294
Dritt tal-vot u dritt tal-kandidatura fl-elezzjonijiet ghall-Parlament Ewropew	294
Barranin Jirraprezentaw lil Malta?	294
Artikolu II-100	294
Dritt tal-vot u dritt tal-kandidatura fl-elezzjonijiet municipali	294
L-Istess Kummenti	295

Artikolu II-101	295
Dritt għal amministrazzjoni tajba	295
Għalfejn ma Tagħmilx Tajjeb il-Persuna Stess?	295
Culpa in Eligendo	296
Artikolu III-102	296
Dritt ta' aċċess għal dokumenti	296
Aċċess Limitat	297
Artikolu II-103	297
Ombudsman Ewropew	297
Eċċezzjoni tal-Qrati	297
Artikolu II-104	298
Dritt ta' petizzjoni	298
Kummenti	298
Artikolu II-105	298
Liberta' ta' moviment u ta' residenza	298
Periklu Għalina	298
Artikolu II-106	300
Protezzjoni diplomatika u konsulari	300
Naqblu b' Riserva	300
Titolu VI	301
Ġustizzja	301
Artikolu II-107	301
Dritt għal rimedju effettiv u għal proċess imparzjali	301
Fil-Liġijiet u l-Kostituzzjoni ta' Malta	301
Artikolu II-108	301
Preżunzjoni ta' innoċenza u dritt għal difiża	301
Jeddijiet fil-Liġijiet Maltin	302
Artikolu II-109	302
Prinċipji ta' legalita' u proporzjonalita' ta' reati u ta' pjeni	302
Tifsir	303
Kodiċi Kriminali ta' Malta	303
Differenza bejn Att u Ommissjoni	304
Artikolu II-110	305
Dritt li wiehed ma jiġix ġudikat jew jingħata piena	
darbtejn fi proċeduri kriminali għall-istess reat	305
Il-Prinċipju <i>Ne Bis In Idem</i>	305
Titolu VII	306
Disposizzjonijiet Ġenerali li Jirregolaw l-Interpretazzjoni	
u l-Applikazzjoni tal-Karta	306

Artikolu II-111	306
Kamp ta' l-applikazzjoni	306
Kompetenza ta' l-Unjoni	306
 Artikolu II-112	 306
Kamp ta' l-applikazzjoni u l-interpretazzjoni ta' drittijiet u ta' prinċipji	306
Jeddijiet u Libertajiet Skond il-Karta	307
Kundizzjonijiet u Limiti	307
Tifsir u Applikazzjoni	307
Tradizzjonijiet Kostituzzjonali Komuni	308
Differenzi	309
<i>Corpus Juris</i> bil-Habi	310
Interpretazzjoni u Legalita' Biss	310
Kunsiderazzjonijiet Farsa	311
Linji Gwida	311
 Artikolu II-113	 312
Livell ta' protezzjoni	312
Aktar Qerq	312
 Artikolu II-114	 313
Projbizzjoni ta' abbuż tad-dritt	313
Jeddijiet Limitati	313
 Parti III	 314
Politika u Funzjonament ta' l-Unjoni	314
 Titolu I	 314
Disposizzjonijiet ta' Applikazzjoni Ġenerali	314
 Artikolu III-115 (ex Artikolu 3 TUE)	 314
Kummenti	314
 Artikolu III-116 (ex Artikolu 3(2) TKE)	 314
Xejn Ġdid	314
 Artikolu III-117 (Klawsola orizzontali ġdida)	 314
Impjiegi	315
 Artikolu III-118 (Klawsola orizzontali ġdida)	 315
Diskriminazzjoni	315
 Artikolu III-119 (ex Artikolu 6 TKE)	 316
Bejn il-Kliem u l-Fatti	316
 Artikolu III-120 (ex Artikolu 153(2) TKE)	 317
Aktar Qerq mill-Mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea	317

Artikolu III-121 (ex Protokoll u dikjarazzjoni fuq il-harsien u l-harsien ta' l-animali)	318
Harsien ta' l-Animali	318
Artikolu III-122 (ex Artikolu 16 TKE)	319
Territorju Wiehed	319
Suq Hieles	319
Finanzjati mill-Istati Membri	320
Titolu II	321
Non-Diskriminazzjoni u Ċittadinanza	321
Artikolu III-123 (ex Artikolu 12 TKE)	321
Ma Jistax Jiffavorixxi liċ-Ċittadini Maltin	321
Artikolu III-124 (ex Artikolu 13 TKE)	321
Ligi Ewropea kontra d-Diskriminazzjoni	322
Anki Prinċipji b' Ligi Ewropea	322
Artikolu II-125 (ex Artikolu 18(2-3) TKE)	323
Iżżid l-Indhil bil-Mod il-Mod	323
Kollox Regolat mill-Kunsill	323
Il-Passaporti. Ahna Meqjusa Kriminali	323
Karta ta' Identita'	324
Is-Sigurta' Soċjali	324
Artikolu III-126 (ex Artikolu 19 TKE)	325
Barranin Jirrapprezentaw lil Malta	325
Qumu Kontra l-Barrani	325
Artikolu III-127 (ex Artikolu 20 TKE)	326
Aktar Setgħat Għall-Unjoni Ewropea	326
Artikolu III-128 (ex Artikolu 21 TKE)	326
Ilsna ta' Korrespondenza	326
Artikolu III-129 (ex Artikolu 22 TKE)	327
Rapport u Aktar Setgħat għall-Kunsill	327
Titolu III	328
Politika u Azzjonijiet Interni	328
Kapitolu I	328
Suq Intern	328
Sezzjoni I	328
Stabbiliment u Funzjonament tas-Suq Intern	328
Artikolu III-130 (ex Artikoli 14, 15 TKE)	328
Setgħat Kbar Għas-Suq Intern	328

Żona Mingħajr Fruntieri	328
Regolamenti u Deciżjonijiet	329
Miżuri u Derogi Temporanji Biss	329
Artikolu III-131 (ex Artikolu 297 TKE)	329
Disturbi fl-Ordni Pubbliku u Gwerra	330
Artikolu III-132 (ex Artikolu 298 TKE)	331
Is-Suq Hieles Suprem, Anki fi Gwerra	331
Sezzjoni 2	332
Moviment Liberu ta' Persuni u ta' Servizzi	332
Artikolu III-133 (ex Artikolu 39 TKE)	332
Moviment Liberu tal-Ħaddiema	332
Artikolu III-134 (ex Artikolu 40 TKE)	333
Theddid Kbir għall-Ħaddiema u l-Familji Maltin	334
Tnehhija ta' Ostakli u Theddid Serju	334
Perjodi ta' Kwalifika	335
Artikolu III-135 (ex Artikolu 41 TKE)	335
Iridu Jinqdew biż-Żgħażaġh	335
Artikolu III-136 (ex Artikolu 42 TKE)	336
Barranin bil-Benefiċċji Soċjali	336
L-Istati Membri Jittallbu l-Ħniena	337
Subsezzjoni 2	338
Liberta' ta' Stabbiliment	338
Artikolu III-137 (ex Artikolu 43 TKE)	338
Theddida għal min Jahdem għal Rasu	338
Artikolu III-138 (ex Artikolu 44 TKE)	338
Kollox bil-Liġi Ewropea	339
Setgħat Kbar	339
Innutaw Kollox	340
Artikolu III-139 (ex Artikolu 45 TKE)	341
Eżerċizzju ta' Awtorita' Pubblika	341
Artikolu III-140 (ex Artikolu 46 TKE)	342
Disposizzjonijiet Nazzjonali skond Liġi Ewropea	342
L-Eżempju tal-Greċja	342
Artikolu III-141 (ex Artikolu 47 TKE)	343
Professjonisti Gradwati Milquta Wkoll	343

Artikolu III-142 (ex Artikolu 48 TKE)	343
Soċjetajiet u Ditti Barranin Trattati l-Istess	344
Artikolu III-143 (ex Artikolu 294 TKE)	344
Ċittadini Barranin Jixtru l-Ishma	344
Subsezzjoni 3	345
Liberta' ta' Provvista ta' Servizzi	345
Artikolu III-144 (ex Artikolu 49 TKE)	345
L-Ebda Xkiel għas-Servizzi Minn Kull Stat Membru	345
Artikolu III-145 (ex Artikolu 50 TKE)	345
X'Inhuma Servizzi	346
Artikolu II-146 (ex Artikolu 51 TKE)	346
Trasport, Servizzi Bankarji u Assigurazzjoni	346
Artikolu III-147 (ex Artikolu 52 TKE)	347
Liġi Kwadru Oħra	347
Artikolu III-148 (ex Artikolu 53 TKE)	347
Liberalizzazzjoni Shiha	347
Artikolu III-149 (ex Artikolu 54 TKE)	348
Barranin Daqs iċ-Ċittadini	348
Artikolu III-150 (ex Artikolu 55 TKE)	348
Sezzjoni 3	349
Moviment Liberu ta' Merkanzija	349
Subsezzjoni 1	349
Unjoni Doganali	349
Artikolu III-151 (ex Artikoli 23 – 27 TKE)	349
Kummenti fuq l-Għaqda Doganali	349
La Daħlu Jiċċirkolaw Kullimkien	350
M'hemmx Dazji bejn l-Istati Membri	350
Id-Dazji Iffissati mill-Kunsill	350
Gwidi għall-Kummissjoni	351
Subsezzjoni 2	352
Koperazzjoni Doganali	352
Artikolu III-152 (ex Artikolu 135 TKE)	352
Id-Dwana bil-Liġi Ewropea	352
Subsezzjoni 3	353
Projbizzjoni ta' restrizzjonijiet kwantitattivi	353

Artikolu III-153 (ex Artikoli 28, 29 TKE)	353
Ma Jista' Jinzamm Xejn bejn l-Istati Membri	353
Artikolu III-154 (ex Artikolu 30 TKE)	353
Eċċezzjonijiet	353
Artikolu III-155 (ex Artikolu 31 TKE)	354
Ta' l-Istat Bilfors bħal tal-Privat	354
Xejn Miżuri mill-Istati Membri	355
Salvagwardji Agrikoli	355
Sezzjoni 4	356
Kapital u Pagamenti	356
Artikolu III-156 (ex Artikolu 56 TKE)	
L-Ebda Restrizzjoni fuq il-Moviment ta' Kapital	356
Artikolu III-157 (ex Artikolu 57 TKE)	356
L-Unjoni Tista' Tadotta Restrizzjonijiet	356
Moviment ta' Kapital b'Liġi Ewropea	357
Kollox Deċiż mill-Unjoni	358
Artikolu III-158 (ex Artikolu 58 TKE)	358
Xi Eċċezzjonijiet	359
Restrizzjonijiet Skond il-Kostituzzjoni	359
L-Ebda Diskriminazzjoni jew Restrizzjoni Mohbija	359
Restrizzjonijiet bil-Permess tal-Kunsill	359
Artikolu III-159 (ex Artikolu 59 TKE)	360
L-Unjoni Tista' Tieġu Miżuri	361
Artikolu III-160 (ġdid, ex Artikolu 60 TKE)	361
Iffriżar ta' Kapital bl-Iskuża tat-Terroriżmu	361
Sezzjoni 5	363
Regoli dwar il-Kompetizzjoni	363
Subsezzjoni 1	363
Regoli li japplikaw għal imprizi	363
Artikolu III-161 (ex Artikolu 81 TKE)	363
Att dwar il-Kompetizzjoni	364
Artikolu III-162 (ex Artikolu 82 TKE)	364
Abbuż minn Pożizzjoni Dominanti	364
Artikolu III-163 (ex Artikolu 83 TKE)	365
Regolamenti mill-Kunsill	365

Artikolu III-164 (ex Artikolu 84 TKE)	366
Aktar Regolamenti Ewropej	366
Artikolu III-165 (ex Artikolu 85 TKE)	366
Il-Kummissjoni Sequer fuq l-Istati Membri	366
Deċiżjoni Ewropea mill-Kummissjoni	367
Regolamenti mill-Kummissjoni	367
Artikolu III-166 (ex Artikolu 86 TKE)	368
L-Ebda Kumpanija tal-Gvern kontra l-Kostituzzjoni	368
Servizzi ta' Interess Ekonomiku Ġenerali	369
Il-Kummissjoni Arguzin	369
Subsezzjoni 2	370
Għajnuniet mill-Istati Membri	370
Artikolu III-167 (ex Artikolu 87 TKE)	370
Għajnuna mill-Istat Regolata mill-Unjoni	370
Għajnuna Kompatibbli	370
Dizastri Naturali u Ġrajjet Eċċezzjonali	371
Għajnuna Speċjali għall-Ġermanja	371
Għajnuna li tista' Tingħata	372
Artikolu III-168 (ex Artikolu 88 TKE)	372
Il-Kummissjoni Għassa fuq l-Għajnuna	373
Il-Kummissjoni Tieġu Kull Deċiżjoni	373
L-Istati Membri Jittellgħu l-Qorti	373
L-Istati Membri Jittallbu	374
L-Ebda Għajnuna Qabel il-Permess mill-Kummissjoni	375
Għajnuna bir-Regolamenti tal-Kummissjoni	376
Artikolu III-169 (ex Artikolu 89 TKE)	376
Regolamenti Ewropej mill-Kunsill	376
Sezzjoni 6	377
Disposizzjonijiet Fiskali	377
Artikolu III-170 (ex Artikolu 90 – 92 TKE)	377
Ebda Taxxa fuq Prodotti minn Stati Membri Oħra	377
Differenza fit-Taxxi	378
Bil-Permess tal-Kunsill fuq Proposta tal-Kummissjoni	378
Artikolu III-171 (ex Artikolu 93 TKE)	379
Armonizzazzjoni tat-Taxxi	379
Sezzjoni 7	380
Disposizzjonijiet Komuni	380
Artikolu III-172 (ex Artikolu 95 TKE)	380
Ligijiet Ewropej għas-Suq Intern	380

Kriterji	380
Ergajna bl-Armonizzazzjoni	381
L-Istati Membri Sottomessi għall-Kummissjoni	382
Deċiżjoni mill-Kummissjoni	382
Il-Kummissjonii Tista' Tordna Bdil	383
Saħħa Pubblika bil-Permess tal-Kummissjoni	384
Jittella Quddiem il-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea	385
Mizuri Mhux Ekonomiċi Provizorji Biss	385
Artikolu III-173 (ex Artikolu 94 TKE)	386
Ir-Regolament tas-Suq Intern f' Idejn l-Unjoni Ewropea	386
Artikolu III-174 (ex Artikolu 96 TKE)	386
Aktar Ordnijiet mill-Kummissjoni	386
Artikolu III-175 (ex Artikolu 97 TKE)	387
Il-Kummissjoni Igġelled lill-Istati Membri	387
Stramberija	387
Artikolu III-176 (ġdid)	388
Proprieta' Intellettuali Regolata b' Ligijiet Ewropej	388
Ilsna Nazzjonali Diskriminati	388
Kapitolu II	390
Politika Ekonomika u Monetarja	390
Artikolu III-177 (ex Artikolu 4 TKE)	390
Politika Ekonomika Komuni	390
Ewro u Politika Monetarja Komuni Bilfors	390
Għanijiet	391
Malta	391
Sezzjoni I	392
Politika Ekonomika	392
Artikolu III-178 (ex Artikolu 98 TKE)	392
Il-Politika Ekonomija ta' l-Istati Membri għall-Unjoni	392
L-Alla Falz tas-Suq Ħieles Mingħajr Ebda Rażan	392
Artikolu III-179 (ex Artikolu 99 TKE)	392
Ma Jistgħux Jieħdu Deċiżjoni Għalihom	393
Linji Gwida mill-Kunsill	393
L-Iżvilupp Ekonomiku ta' l-Istati Membri Kontrollat	393
Diversi Affarijiet Imposti mill-Kunsill fuq l-Istati Membri	394
L-Istati Membri Irrapurtati u Umiljati	395
Sorveljanza b' Ligi Ewropea	395
Artikolu III-180 (ex Artikolu 100 TKE)	396
Deċiżjoni Ewropea mill-Kunsill	396
L-Istati Membri Jittallbu	396

Artikoli III-181 (ex Artikolu 101 TKE)	397
Indhil fis-Setur Bankarju	397
Eżempju	398
Kollox tal-Privat	398
Artikolu III-182 (ex Artikolu 102 TKE)	398
l-Ebda Privileġġ Għall-Istituzzjonijiet tal-Gvern	399
Artikolu III-183 (ex Artikolu 103 TKE)	399
L-Istati Membri ma Jistgħux Jagħtu Garanzija	399
Il-Projbizzjonijiet b’Regolamenti u Deċiżjonijiet Ewropej	400
Artikolu III-184 (ex Artikolu 104 TKE)	400
L-Ebda Budget b’Defiċit Eċċessiv mill-Istati Membri	401
Stati Membri Irrapurtati mill-Kummissjoni	401
Rakkomandazzjoni (Ordni) bl-Istat Membru Konċernat Injorat	402
Deċiżjonijiet mill-Kunsill	403
Iħammru Wiċċ l-Istat Membru	404
Theddid lill-Istat Membru mill-Kunsill	404
Ordnijiet Arroganti u Multi lill-Istat Membru	405
Kollox f’Idejn il-Kunsill	406
Ligi Ewropea tibdel il-Protokoll	407
Aktar Tibdil fil-Protokoll	407
Sezzjoni 2	408
Politika Monetarja	408
Artikolu III-185 (ex Artikolu 105 TKE)	408
Kollox f’Idejn l-Istituzzjonijiet Ewropej	409
Artikolu III-186 (ex Artikolu 106 TKE)	409
Il-Bank Ċentrali Ewropew Jiddeċiedi Kollox	410
Artikolu III-187 (ex Artikolu 107 TKE)	410
Kollox Regolat mill-Bank Ċentrali Ewropew	411
Protokoll tal-Bank Ċentrali	411
Emendi għall-Istatut b’Ligi Ewropea	412
Regolamenti u Deċiżjonijiet mill-Kunsill	412
Artikolu III-188 (ex Artikolu 108 TKE)	413
Il-Bank Ċentrali Ewropew Indipendenti	413
Artikolu III-189 (ex Artikolu 109 TKE)	413
Ligijiet Nazzjonali bilfors skond il-Kostituzzjoni	414
Artikolu III-190 (ex Artikolu 110 TKE)	414
Regolamenti u Deċiżjonijiet mill-Bank Ċentrali Ewropew	415
Artikolu III-191 (ex Artikolu 123(4) TKE)	415
L-Użu ta’ l-Ewro Regolat b’Ligijiet Ewropej	415

Sezzjoni 3	416
Disposizzjonijiet Istituzzjonali	416
Artikolu III-192 (ex Artikolu 114(2-4) TKE)	416
Għassa minn Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju	416
Deċiżjoni Ewropea mill-Kunsill	418
Il-Kumitat Għassa fuq l-Istati Membri	418
Artikolu III-193 (ex Artikolu 115 TKE)	419
Talba lill-Kummissjoni	419
Sezzjoni 4	420
Disposizzjonijiet Speċifiċi għall-Istati Membri li l-Munita Tagħhom hija l-Ewro	420
Artikolu III-194 (ġdid)	420
Miżuri mill-Kunsill għall-Istati Membru fl-Ewro	420
Artikolu III-195 (ġdid)	421
Referenza Oħra għall-Protokoll	421
Artikolu III-196 (ġdid)	421
Pożizzjoni Komuni	422
Rappreżentazzjoni Unifikata	422
Jivvutaw Biss l-Istati Membri fl-Ewro	422
Sezzjoni 5	424
Disposizzjonijiet Transitorji	424
Artikolu III-197 (ex Artikolu 122(1, 3-5) TKE)	424
Stati Membri mhux fl-Ewro b'Deroga	424
L-Ebda Drittijiet u Obbligi	425
L-Istati Membri b'Deroga ma Jivvutawx	426
Artikolu III-198 (ex Artikolu 121(1-2), 122(2), 123(5) TKE)	426
Rapport fuq il-Progress ta' l-Istati Membri	427
Kif Jintlahqu l-Miri	428
Deċiżjoni mill-Kunsill	428
Il-Kunsill Jiddeċiedi r-Rata tal-Kambju	429
Artikolu III-199 (ex Artikolu 123(3), 117(2) TKE)	430
Korp Deċiżjonali tal-Bank Ċentrali Ewropew	430
Artikolu III-200 (ex Artikolu 124(1) TKE)	431
Interess Komuni fir-Rata tal-Kambju	431
Artikolu III-201 (ex Artikolu 119 TKE)	431
Mhux fl-Ewro u l-Kummissjoni Xorta Tordna	432
Jibgħatuk Tissellef	433
L-Ebda Devjazzjoni tal-Kummerċ	433

Krediti Limitati	434
Il-Kummissjoni Tiddetermina Kollox	434
Artikolu III-202 (ex Artikolu 120 TKE)	435
Kazi Urgenti	435
L-Istati Membri Jridu Jinfurmaw lill-Kummissjoni	436
Il-Kunsill Jordna lill-Istat Membru	436
Kapitolu III	438
Politika f' Oqsma Ohra	438
Sezzjoni 1	438
Impjiegi	438
Artikolu III-203 (ex Artikolu 125 TKE)	438
L-Impjiegi Ikkontrollati mill-Unjoni Ewropea	438
Artikolu III-204 (ex Artikolu 126 TKE)	439
L-Impjiegi għall-Għanijiet ta' l-Unjoni	439
L-Impjiegi Interess Komuni	439
Artikolu III-205 (ex Artikolu 127 TKE)	439
Hafna Kliem fil-Vojt	440
Artikolu III-206 (ex Artikolu 128 TKE)	440
Kollox bil-Linji Gwida	440
Rapporti Bilfors mill-Istati Membri	441
Artikolu III-207 (ex Artikolu 129 TKE)	441
Anki l-Impjiegi Regolati bil-Liġijiet Ewropej	442
Koperazzjoni bil-Liġijiet Ewropej	442
Armonizzazzjoni jew Le?	442
It-Tradutturi	443
Artikolu III-208 (ex Artikolu 130 TKE)	443
Kumitat Iehor b' Maġġoranza Semplici	444
Kumitat Jikkontrolla l-Istati Membri	444
Sezzjoni 2	445
Politika Soċjali	445
Artikolu III-209 (ex Artikolu 136 TKE)	445
Il-Politika Soċjali Regolata mill-Unjoni Ewropea	445
Il-Kompetittivita' ta' l-Unjoni	446
Il-kundizzjonijiet tax-Xogħol Suġġetti għall-Kompetittivita' ta' l-Unjoni	447
Artikolu III-210 (ex Artikolu 137 TKE)	448
Għanijiet Sbieh, Imma...	448
Is-Sistemi ta' Protezzjoni Soċjali	449

Protezzjoni Soċjali Regolata bil-Liġi Ewropea	450
Regoli u Deciżjonijiet mill-Kunsill	450
Il-Makakkerija tal-Mexxejja ta' l-Unjoni	452
B'Mod Sinjifikattiv	453
L-Unjoni ma Jimpurtahix mill-Ħaddiema	454
Artikolu III-211 (ex Artikolu 138 TKE)	455
Aktar Indħil mill-Unjoni	455
Artikolu III-212 (ex Artikolu 139 TKE)	456
Aktar Setgħat għall-Unjoni	456
Artikolu III-213 (ex Artikolu 140 TKE)	457
Aktar Indħil mill-Unjoni	458
Periklu għall-Ħaddiema Maltin u Għawdxin	458
Artikolu III-214 (ex Artikolu 141 TKE)	459
Theddida Kbira għall-Pagi	459
Aktar Liġijiet ta' l-Unjoni	460
Vantaġġi għan-Nisa	460
Artikolu III-215 (ex Artikolu 142 TKE)	461
Attakk fuq il-Btajjel Imħallsa	461
Artikolu III-216 (ex Artikolu 143 TKE)	461
Rapport Iehor Kull Sena fuq l-Istati Membri	461
Artikolu III-217 (ex Artikolu 144 TKE)	462
Jinholoq Kumitat Iehor b'Magġoranza Semplici	462
Il-Kumitat Jgħasses u Jikkontrolla l-Istati Membri	462
Artikolu III-218 (ex Artikolu 145 TKE)	463
Artikolu III-219 (ex Artikoli 146 – 148 TKE)	464
Fond Soċjali Ewropew	464
Fond Amministrat mill-Kummissjoni	464
Aktar Hlasijiet mill-Ħaddiema	465
Sezzjoni 3	466
Koeżjoni Ekonomika, Soċjali u Territorjali	466
Artikolu III-220 (ex Artikolu 158 TKE)	466
Kollox ta' l-Unjoni	466
Aħna Nkomplu Nistaqsu	466
Artikolu III-211 (ex Artikolu 159 TKE)	468
L-Istati Membri Marbuta bil-Politika Ekonomika	468
Rapport Iehor	468
L-Unjoni Ewropea ma Tagħtina Xejn minn Tagħha	469

Artikolu III-222 (ex Artikolu 160 TKE)	469
Reġjuni Lura	470
Artikolu III-223 (ex Artikolu 161 TKE)	470
Ligijiet u Aktar Setgħa lill-Unjoni	470
Spicċat l-Unanimita'	471
Artikolu III-224 (ex Artikolu 162 TKE)	472
Ligi Ewropea Oħra	472
Sezzjoni 4	474
Agrikoltura u Sajd	474
Artikolu III-225 (ex Artikolu 32/1 (it-tieni sentenza) TKE)	474
Agrikoltura u Sajd Regolati mill-Unjoni	474
Artikolu III-226 (ex Artikolu 32 TKE)	475
Ir-Regoli tas-Suq Japplikaw fl-Agrikoltura	475
Artikolu III-227 (ex Artikolu 33 TKE)	475
Fantasji u Qerq	476
Konsiderazzjonijiet fl-Agrikoltura	476
Artikolu III-228 (ex Artikolu 34 TKE)	477
Organizzazzjoni Komuni tas-Swieq Agrikoli	477
Kordinazzjoni Obbligatorja	478
Aktar Miżuri u Kontrolli	479
Prezzijiet bil-Kriterji Komuni, il-Pagi Le	479
Fond Agrikolu Wieħed	480
Artikolu III-229 (ex Artikolu 35 TKE)	480
Kordinament u Miżuri	481
Artikolu III-230 (ex Artikolu 36 TKE)	481
Ir-Regoli tal-Kompetizzjoni fl-Agrikoltura	481
Artikolu III-231 (ex Artikolu 37 TKE)	482
Politika Agrikola Komuni	483
Politika tas-Sajd Komuni	483
Il-Kunsill Jiffissa l-Prezzijiet, Taxxi, Kwoti Eċċ	483
Organizzazzjoni Komuni	484
Materja Prima	485
Artikolu III-232 (ex Artikolu 38 TKE)	486
Pizijiet Minhabba l-Għajnuna	486
Sezzjoni 5	488
Ambjent	488
Artikolu III-233 (ex Artikolu 174 TKE)	488

Kollox Għal Għajn in-Nies	488
Kimiċi bl-Addoċċ	488
Riżorsi Naturali	489
Problemi Ambjentali	489
Qerq u Taxxi	489
L-Ambjent f’Idejn l-Unjoni Ewropea	490
Kompetenzi	491
Artikolu III-234 (ex Artikoli 175, 176 TKE)	492
L-Unjoni Ewropea ma Tagħti Xejn minn Tagħha	492
Deroga	492
Hija Taxxa u Mhux Kontribuzzjoni Ambjentali	493
L-Ippjanar ta’ l-Ibliet u tal-Kampanja	494
L-Immaniġġjar ta’ l-Ilma mill-Kunsill Ukoll	495
L-Użu ta’ l-Art Regolat Ukoll mill-Kunsill	496
Miżuri Dwar l-Energija mill-Kunsill	496
Programm ta’ Azzjoni b’Ligi Ewropea	497
L-Unjoni Tiddeċiedu u l-Istati Membri Jiffinanzjaw	497
Spejjeż Disproporzjonati u Derogi Temporanji	498
Miżuri minn Stati Membri Jridu Jkunu	
Kompatibbli mal-Konstituzzjoni Bilfors	498
Sezzjoni 6	500
Protezzjoni tal-Konsumatur	500
Artikolu III-235 (ex Artikolu 153(1, 3-5) TKE)	500
Id-Drittijiet tal-Konsumatur Sottomessi għas-Suq	500
Spjunagġ u Kontroll fuq l-Istati Membri	500
L-Ispjunagġ u Kontroll b’Ligi Ewropea	501
Miżuri Notifikati Bilfors lill-Kummissjoni	501
Sezzjoni 7	502
Trasport	502
Artikolu III-236 (ex Artikoli 70, 71 TKE)	502
Politika Komuni tat-Trasport b’Ligi Ewropea	502
Trasportaturi Mhux Residenti	503
Kull Miżura Oħra Xierqa	503
Jintlaqat Serjament il-Livell ta’ l-Għixien u l-Impjiegi	503
Artikolu III-237 (ex Artikolu 72 TKE)	504
Stati Membri ma Jistgħu Jagħmlu Xejn Kontra	504
Artikolu III-238 (ex Artikolu 73 TKE)	505
Għajnuna Marbuta	505
Artikolu III-239 (ex Artikolu 74 TKE)	505
Eluf ta’ Liri fi Spejjes Żejda mit-Trasportaturi	505

Artikolu III-240 (ex Artikolu 75 TKE)	505
Trasportaturi Jridu Jiġu Trattati l-Istess	505
Aktar Liġijiet Ewropej	506
Regolamenti u Deċiżjonijiet mill-Kunsill	506
Kif Tagixxi l-Kummissjoni	506
Artikolu III-241 (ex Artikolu 76 TKE)	507
L-Ebda Għajnuna mill-Istati Membri	507
Il-Kummissjoni Tieġu Deċiżjoni	508
Artikolu III-242 (ex Artikolu 77 TKE)	509
Qsim ta' Fruntieri	509
Hemm Fruntieri jew Le?	509
Artikolu III-243 (ex Artikolu 78 TKE)	509
Il-Ġermanja Speċjali	510
Artikolu III-244 (ex Artikolu 79 TKE)	510
Kumitat Konsultattiv Ieħor	511
Artikolu III-245 (ex Artikolu 80 TKE)	511
Trasport Differenti	511
Sezzjoni 8	513
Rettikolati Trans-Ewropej	513
Artikolu III-246 (ex Artikolu 154 TKE)	513
Żona Mingħajr Fruntieri	513
Swieq Miftuħa u Kompetittivi	514
Ir-Regjuni tat-Truf	515
Artikolu III-247 (ex Artikoli 155, 156 TKE)	515
Linji Gwida u Miżuri	516
Il-Linji Gwida b'Liġi Oħra Ewropea	516
Kordinazzjoni Bilfors mill-Istati Membri	516
Proġetti ma Pajjiżi Terzi	517
Sezzjoni 9	518
Riċerka u Żvilupp Teknoloġiku u l-Ispazju	518
Artikolu III-248 (ex Artikolu 163 TKE)	518
Żona ta' Riċerka Ewropea	518
Tnehhija ta' Xkiel Legali u Fiskali	518
Riċerka u Żvilupp Regolati	519
Artikolu III-249 (ex Artikolu 164 TKE)	519
Programmi Mwertqa mill-Unjoni	519
Artikolu III-250 (ex Artikolu 165 TKE)	520
Iridu Jikkordinaw Kollox Bilfors	520

Il-Kummissjoni Tista' Tieġu Kull Inizjattiva	520
Artikolu III-251 (ex Artikolu 166 TKE)	520
Liġi Ewropea Għall-Attivitajiet Kollha	521
Il-Programm Jista' Jinbidel	521
Programmi Speċifiċi f' Kull Attività' b'Liġi Ewropea	521
Miżuri ta' Implimentazzjoni b'Liġi Ewropea	522
Artikolu III-252 (ex Artikoli 167, 172 (it-tieni sentenza), 168, 169, 170 TKE)	522
X'Tistabilixxi l-Liġi Ewropea	522
Programmi Supplimentari Iffinanzjati mill-Istati Membri	523
Sehem minn Diversi Stati Membri	523
Koperazzjoni ma' Pajjiżi Terzi	524
Artikolu III-253 (ex Artikoli 171, 172 l-ewwel sentenza TKE)	525
Regolamenti u Deċiżjonijiet Ewropej	525
Artikolu III-254 (gdid)	525
Politika Ewropew Dwar l-Ispazju	525
Artikolu III-255 (ex Artikolu 173 TKE)	526
Rapport Iehor mill-Kummissjoni	526
Sezzjoni 10	528
Energija	528
Artikolu III-256 (gdid)	528
Politika ta' l-Unjoni Dwar l-Energija	528
Liġi Ewropea Dwar l-Energija	528
Bla Preġudizzju għall-Artikolu III-234(2)(ċ)	529
Liġi Ewropea Tistabilixxi Miżuri	530
Kapitolu IV	531
Żona ta' Liberta', Sigurta' u Ġustizzja	531
Sezzjoni 1	531
Disposizzjonijiet Ġenerali	531
Artikolu III-257 (ex Artikoli 29 TUE, 61 TKE)	531
Żona Waħda għall-Unjoni	531
L-Ebda Kontrolli ta' Fruntieri Interni	531
Liema Sigurta'?	532
Rikonoxximent Reċiproku	533
Artikolu III-258 (gdid)	534
Linji Gwida mill-Kunsill Ewropew	534
Artikolu III-259 (gdid)	534
Il-Parlamenti Nazzjonali	534

Artikolu III-260 (ġdid)	535
Aktar Regolamenti u Decizjonijiet	535
Artikolu III-261 (ex Artikolu 36 TUE)	535
Kumitat Iehor	535
Artikolu III-262 (ex Artikoli 33 TUE, 64(1) TKE)	536
L-Istati Membri Risponsabbli	
għall-Ordni Pubbliku u s-Sigurta' Interna	536
Artikolu III-263 (ex Artikolu 66 TKE)	537
Regolamenti Ewropej għall-Koperazzjoni Bilfors	537
Artikolu III-264 (ġdid)	537
Atti u Regolamenti Ewropej għall-Koperazzjoni	538
Sezzjoni 2	539
Politika Dwar Kontroll fuq il-Fruntieri,	
l-Asil u l-Immigrazzjoni	539
Artikolu III-265 (ex Artikolu 62 TKE)	539
L-Ebda Kontrolli fuq il-Fruntieri Interni	539
Kontrolli fuq Fruntieri Esterni	540
Sistema Integrata ta' Amministrazzjoni	540
Aktar Ligijiet Ewropej	541
Kriterji għall-Visi u Permessi ta' Residenza	541
Kontrolli fuq il-Fruntieri Esterni	541
Sistema Integrata	542
Fruntieri Interni Mingħajr Kontroll	542
Id-Demarkazzjoni tal-Fruntieri	542
Artikolu III-266 (ex Artikoli 63 (punti 1-2), 64(2) TKE)	543
Politika Komuni dwar Refuġju	543
Klawsola Federali	544
Ligi Ewropea dwar Miżuri Komuni għar-Refuġju	545
L-Għoti tal-Kenn jew Refuġju	546
Min Jiddeċiedi Dwar Emergenza?	547
Artikolu III-267 (ex Artikolu 63 (punti 3-4) TKE)	549
Politika Komuni ta' Immigrazzjoni	549
L-Immigrazzjoni b' Ligi Ewropea	549
Ftehim ma' Pajjiżi Terzi	551
Iridu Jharbtulna s-Socjeta' Maltija bl-Integrazzjoni	552
Haddiema Barranin Jiehdu Xogħol il-Haddiema Maltin	553
Artikolu III-268 (ġdid)	554
Qsim ta' Risponsabbilta' u Finanzi	554
Sezzjoni 3	555
Koperazzjoni Ġudizzjarja f' Materji Ċivili	555

Artikolu III-269 (ex Artikolu 65 TKE)	555
Għarfien Reċiproku ta' Sentenzi	555
Ligi Ewropea Oħra	555
Problemi Kbar b' Ligi Ewropea Dwar il-Ligi tal-Familja	556
Sezzjoni 4	558
Koperazzjoni Ġudizzjarja f' Materji Kriminali	558
Artikolu III-270 (ex Artikolu 31 (1a-d) TUE)	558
Għarfien Reċiproku tas-Sentenzi fil-Kamp Kriminali	558
Indhil fil-Kamp Kriminali	558
Ligi Ewropea Dwar Rikonoxximent tas-Sentenzi Kriminali	559
Proċedura u Aspetti Fundamentali Milquta	560
Koperazzjoni Msahħa	561
Artikolu III-271 (ġdid, ex Artikolu 31 (1e) TUE)	562
Indhil Perikoluż fil-Qasam Kriminali	562
L-Oqsma Msemmija	563
It-Terroriżmu	564
It-Traffikar ta' Bnedmin	564
L-Isfruttament Sesswali ta' Nisa u Tfal	564
It-Traffikar Illeċitu ta' Droga	565
It-Traffiku Illeċitu ta' Armi	566
Il-Money Laundering	566
Il-Korruzzjoni	567
Il-Falsifikazzjoni ta' Mezzi ta' Hlas	567
Il-Kriminalita' fl-Informatika	568
Kriminalità Organizzata	568
Armonizzazzjoni	568
Jekk Jintlaqat xi Aspett Fundamentali ta' Stat Membru	569
Koperazzjoni Msahħa	570
Artikolu III-272 (ġdid)	570
Miżuri ta' Appoġġ	570
Artikolu III-273 (ex Artikolu 31(2) TUE)	571
L-Ewrojust jew il-Prosekutur Pubbliku Ewropew	571
Ligi Ewropea Dwar l-Ewrojust	572
L-Uffiċċjali Nazzjonali Jobdu	573
Artikolu III-274 (ġdid)	573
L-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew b' Ligi Ewropea	573
Kompetenzi	573
Is-Sistema Akkuzatorja u s-Sistema Inkwiżitorja	574
Aktar Setgħat Jingħataw Mill-Kunsill Ewropew	575
Sezzjoni 5	577
Koperazzjoni tal-Pulizija	577
Artikolu III-275 (ex Artikolu 30(1) TUE)	577

Servizzi Ripressivi	577
Spjunagg fuq iċ-Ċittadini	577
Koperazzjoni b'Liġi Ewropea	578
Artikolu III-276 (ex Artikolu 30(2) TUE)	579
L-Ewropol hija l-FBI ta' l-Unjoni Ewropea	579
L-Ewropol bil-Liġi Ewropea	579
L-Ewropol Tordna u l-Forza Jużawha l-Istati Membri	580
Artikolu III-277 (ex Artikolu 32 TUE)	581
Awtoritajiet ta' Stat Membru Joperaw fi Stat Membru Ieħor	581
Kapitolu V	583
Oqsma fejn l-Unjoni Tista' Tiddeċiedi li Tieħu	
Azzjoni ta' Sostenn, ta' Kordinazzjoni jew Kumplimentari	583
Sezzjoni 1	583
Saħħa Pubblika	583
Artikolu III-278 (ex Artikolu 152 TKE)	583
Indħil fil-Qasam tas-Saħħa	583
Aktar Indħil mill-Unjoni Ewropea	584
Koperazzjoni Ordната ma' Pajjiżi Terzi	585
Liġi Ewropea u Miżuri fil-Qasam tas-Saħħa	585
Aktar Indħil u Liġijiet	586
Rakkomandazzjonijiet mill-Kunsill	587
Azzjoni ta' l-Unjoni	587
Sezzjoni 2	589
Industrija	589
Artikolu III-279 (ex Artikolu 157 TKE)	589
L-Alla Falz ta' l-Unjoni Ewropea	589
Konsultazzjoni u Kordinament ta' l-Azzjoni	589
Liġijiet Ohra Ewropej	590
Kultura	592
Artikolu III-280 (ex Artikolu 151 TKE)	592
Fl-Unjoni Ewropea Jikbru Fjuri?	592
Il-Mira ta' l-Azzjoni	592
Għanijiet	593
Anki l-Kultura bil-Liġi Ewropea u l-Armonizzazzjoni	593
Sezzjoni 4 (ġdida)	595
Turiżmu	595
Artikolu III-281 (ġdid)	595
Lanqas it-Turiżmu ma Jehlisha	595
Liġijiet Ewropej fil-Qasam tat-Turiżmu	595

Sezzjoni 5	597
Edukazzjoni, Żgħażaġh, Sport u Formazzjoni Professjonali	597
Artikolu III-282 (ex Artikolu 149 TKE)	597
L-Unjoni Tindaħal fl-Edukazzjoni, Żgħażaġh u Sport	597
L-Unjoni Timmira u Tindaħal	597
Koperazzjoni bil-Liġi Ewropea	599
Artikolu III-283 (ex Artikolu 150 TKE)	599
Il-Formazzjoni Professjonali bil-Liġi Ewropea	600
Sezzjoni 6	601
Protezzjoni Ċivili	601
Artikolu III-284 (ġdid)	601
X'Inhuwa Diżastru Ikkawunat mill-Bniedem?	601
Anki l-Protezzjoni Ċivili b'Liġi Ewropea	601
Sezzjoni 7	603
Koperazzjoni Amministrattiva	603
Artikolu III-285 (ġdid)	603
Liġi biex l-Istati Membri Jinfurzaw il-Liġi ta' l-Unjoni	603
L-Istati Membri Obbligati	603
Titoli IV	605
Assoċjazzjoni tal-Pajjiżi u t-Territorji Extra-Ewropej	605
Artikolu III-286 (ex Artikoli 182, 188 TKE)	605
It-Territorji Extra-Ewropej	605
Artikolu III-287 (ex Artikolu 183 TKE)	606
Trattament l-Istess u Trattament Speċjali	606
Artikolu III-288 (ex Artikolu 184 TKE)	606
Diskriminazzjoni fid-Dazji	607
Artikolu III-289 (ex Artikolu 185 TKE)	607
L-Istati Membri Jkollhom Jittallbu	607
Artikolu III-290 (ex Artikolu 186 TKE)	608
Liberta' tal-Moviment b'Liġi Ewropea	608
Artikolu III-291 (ex Artikolu 187 TKE)	609
Anki Hawnhekk bil-Liġijiet Ewropej	609
Titolu V	610
Azzjoni Esterna ta' l-Unjoni	610

Kapitolu I	610
Disposizzjonijiet ta' Applikazzjoni Ġenerali	610
Artikolu III-292 (ex Artikoli 3 (it-tieni sentenza), 11 TUE)	610
L-Unjoni fix-Xena Internazzjonali	610
Politika u Azzjonijiet Komuni	610
Il-Valuri Tagħha	611
Triq Tqarraq	611
Trid Tippriserva l-Paċi u Tagħmel l-Armata	611
Esplojtazzjoni	612
Trid Kummerċ Hieles u Tagħmel Dazji u Levies	613
L-Ambjent Tippriservah bit-Taxxi?	613
Għajnuna għal Dizastru	613
Sistema Internazzjonali bi Gvernijiet Puppi	614
Tmexxija Globali	614
It-Tmexxija Kollha f' Idejn l-Unjoni	614
Artikolu III-293 (ex Artikolu 13(2) TUE)	615
L-Interessi u l-Miri Strateġiċi ta' l-Unjoni	615
Proposti Kongunti lill-Kunsill	616
Kapitolu II	617
Politika Estera u ta' Sigurta' Komuni	617
Sezzjoni I	617
Disposizzjonijiet Komuni	617
Artikolu III-294 (ex Artikoli 11, 12 TUE)	617
Politika Barranija u ta' Sigurta' Komuni mill-Unjoni	617
L-Istati Membri Marbuta Għal Kollox	617
L-Unjoni Tmexxi l-Politika Barranija u ta' Sigurta' Komuni	619
Artikolu III-295 (ex Artikolu 13 TUE)	619
L-Unjoni Tiddeċiedi u l-Istati Membri Jobdu	620
Artikolu III-296 (ex Artikoli 18 (1-2), 26 TUE)	620
Żewġ Affarijiet Importanti	621
Artikolu III-297 (ex Artikolu 14 TUE)	622
Azzjoni Operattiva mill-Unjoni	622
Deċiżjonijiet Ewropej Jorbtu lill-Istati Membri	623
Miżuri b'Urgenza	623
Diffikultajiet Maġġuri	623
Artikolu III-298 (ex Artikolu 15 TUE)	624
Deċiżjonijiet Ewropej Jorbtu l-Istati Membri	624
Artikolu III-299 (ex Artikolu 22 TUE)	624
Laqgħa Straordinarja tal-Kunsill	625

Artikolu III-300 (ex Artikolu 23 TUE)	625
Jistgħu Jastjenu	625
Maġġoranza Kwalifikata	626
Jibdlu l-Maġġoranza	627
Eċċezzjonijiet	627
Artikolu III-301 (ġdid)	628
Posizzjoni Komuni	628
Artikolu III-302 (ex Artikolu 18(5) TUE)	629
Rappreżentant Speċjali	629
Artikolu III-303 (ex Artikolu 24 TUE)	629
Ftehim mill-Unjoni	629
Artikolu III-304 (ex Artikolu 21 TUE)	630
Konsultazzjoni mal-Parlament Ewropew	631
Artikolu III-305 (ex Artikolu 19 TUE)	631
Kordinazzjoni ta' l-Azzjoni ta' l-Istati Membri	631
L-Istati Membri Jridu Jinfurmaw	632
Jiddefendu l-Posizzjoni u l-Interessi ta' l-Unjoni	633
Jistiednu l-Ministru ta' l-Affarijiet Barranin	633
Artikolu III-306 (ex Artikolu 20 TUE)	634
Iridu Jiddefendu lill-Unjoni	634
Artikolu III-307 (ex Artikolu 25 TUE)	634
Kumitat ta' Politika u ta' Sigurta'	635
Kontroll Politiku mill-Kumitat	635
Artikolu III-308 (ex Artikolu 47 TUE)	636
Implimentazzjoni	636
Sezzjoni 2	637
Politika ta' Sigurta' u ta' Difiza Komuni	637
Artikolu III-309 (ex Artikolu 17(2) TUE)	637
Użu ta' Mezzi Ċivili u Militari	637
Kordinazzjoni ta' l-Aspetti Ċivili u Militari	638
Artikolu III-310 (ġdid)	639
Grupp ta' Stati Membri	639
Iżommu lill-Kunsill Regolarment Infurmat	639
Artikolu III-311 (ġdid)	640
Aġenzija Għall-Armamenti	640
Xogħol l-Aġenzija	640
Kapaċitajiet Militari	641
Riċerka	641

L-Effettivita' ta' l-Infieq Militari	641
Jiġu Stabbiliti Gruppi Speċifiċi	642
Artikolu III-312 (ġdid)	643
Maġġoranza u Minoranza	644
Għodda ta' Jasar lill-Istati Uniti ta' l-Amerika	645
Sezzjoni 3	647
Disposizzjonijiet Finanzjarji	647
Artikolu III-313 (ex Artikolu 28 (2, 5) TUE)	647
L-Ispiża Jhallasha Kulhadd	647
Deċiżjoni Ewropea għall-Iffinanzjar Urgenti	648
Kapitolu III	651
Politika Kummerċjali Komuni	651
Artikolu III-314 (ex Artikolu 131 TKE)	651
Unjoni Doganali	651
Artikolu III-315 (ex Artikolu 133 TKE)	651
Politika Kummerċjali Komuni	651
Miżuri b'Liġi Ewropea	652
Ftehim ma' Pajjiżi Terzi	653
Id-Diversita' Kuturali u lingwistika Preġudikata	654
Disturb Serju fil-Kummerċ tas-Servizzi	654
Soċjali, Edukazzjoni u Saħħa	655
Ftehim Internazzjonali fil-Qasam tat-Trasport	656
L-Armonizzazzjoni M'hijiex Eskluża	656
Kapitolu IV	658
Koperazzjoni ma' Pajjiżi Terzi u Għajnuna Umanitarja	658
Sezzjoni 1	658
Koperazzjoni Għall-Iżvilupp	658
Artikolu III-316 (ex Artikolu 177 TKE)	658
Kollox fil-Miri ta' l-Unjoni	658
Artikolu III-317 (ex Artikoli 179, 181 TKE)	658
Pajjiżi li Qed Jiżviluppaw	659
Ftehim ma' Pajjiżi Terzi mill-Unjoni f'Kull Qasam	659
Il-Bank Ewropew ta' l-Investment	659
Artikolu III-318 (ex Artikoli 180, 181 TKE)	660
Kordinazzjoni tal-Politika	660
Kull Inizjattiva mill-Kummissjoni	660
Koperazzjoni	661

Sezzjoni 2	662
Koperazzjoni Ekonomika, Finanzjarja u Teknika ma' Pajjiżi Terzi	662
Artikolu III-319 (ex Artikolu 181a TKE)	662
Għajnuna lil Terzi Pajjiżi	662
Il-Qasam Militari	662
Paragrafu 1 B'Liġi Ewropea	662
L-Istati Membri Jridu Jikkoperaw Bilfors	663
Artikolu III-320 (ġdid)	664
Għajnuna bi Proposta mill-Kummissjoni	664
Sezzjoni 3	665
Għajnuna Umanitarja	665
Artikolu III-321 (ġdid)	665
Diżastri	665
Azzjonijiet ta' Għajnuna Umanitarja	665
Il-Miżuri b'Liġi Ewropea	666
Ftehim Ieħor mill-Unjoni	666
Żgħażaġh Volontarji	667
Kull Inizjattiva mill-Kummissjoni	667
Kapitolu V	669
Miżuri Restrittivi	669
Artikolu III-322 (ex Artikolu 301 TKE, ġdid)	669
Miżuri Kontra Pajjiżi Terzi b'Maġġoranza	669
Kapitolu VI	670
Ftehim Internazzjonali	670
Artikolu III-323 (ex Artikoli 24 TUE, 300(7) TKE)	670
Ftehim mill-Unjoni Jorbot lill-Istati Membri	670
Artikolu III-324 (ex Artikolu 310 TKE)	671
Ftehim b'Obbligi u Azzjonijiet Komuni u Proċeduri Speċjali	671
Artikolu III-325 (ġdid, ex Artikoli 300 TKE, 24 TUE)	672
M'Hejmx Jedd tal-Veto	672
Awtorita' u Arroganza tal-Kunsill	672
Direttivi u Deċiżjonijiet mill-Kunsill	673
Deċiżjoni mill-Kunsill biex Jikkonkludi Ftehim	673
Il-Kunsill Jista' Jaqbeż lill-Parlament	675
Il-Kunsill Jiddeċiedi b'Maġġoranza Kwalifikata	675
Il-Kunsill u l-Posizzjoni Komuni	676
Il-Parlament Sempliciment Infurmat	676
Opinjoni tal-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea	676

Artikolu III-326 (ex Artikolu 111 (1-3, 5) TKE)	677
Il-Kunsill Jiddeċiedi Kollox Dwar l-Ewro	677
Posizzjoni Waħda Dwar l-Ewro mill-Unjoni	678
Xi Ftehim Jistgħu Jagħmlu?	679
Kapitolu VII	680
Relazzjonijiet ta' l-Unjoni ma' Organizzazzjonijiet Internazzjonali u ma' Pajjiżi Terzi u Delegazzjonijiet ta' l-Unjoni	680
Artikolu III-327 (ex Artikoli 302 – 304 TKE)	680
Relazzjonijiet ta' l-Unjoni	680
Artikolu III-328 (ġdid)	681
Rappreżentanza Diplomatika	681
Kapitolu VIII	682
Implimentazzjoni tal-Klawżola ta' Solidarjeta'	682
Artikolu III-329 (ġdid)	682
Attakki Terroristiċi u Għajnuna	682
Deċiżjoni mill-Kunsill u Effetti	684
It-Theddid Kontra l-Unjoni	685
Titolu VI	686
Il-Funzjonament ta' l-Unjoni	686
Kapitolu I	686
Disposizzjonijiet Istituzzjonali	686
Sezzjoni 1	686
L-Istituzzjonijiet	686
Subsezzjoni 1	686
Il-Parlament Ewropew	686
Artikolu III-330 (ex Artikolu 190(4-5) TKE)	686
Liġi għall-Elezzjoni tal-Parlament Ewropew	686
Artikolu III-331 (ex Artikolu 191 (it-tieni punt) TKE)	687
Liġi Ewropea Tirregola l-Partiti Poliċi	687
Artikolu III-332 (ex Artikolu 192 TKE)	688
Il-Parlament Jittallab lill-Kummissjoni	688
Artikolu III-333 (ex Artikolu 193 TKE)	688
Kumitat Investigattiv	688
Artikolu III-334 (ex Artikolu 194 TKE)	689
Petizzjoni	690

Artikolu III-335 (ex Artikolu 195 TKE)	690
Ombudsman ta' l-Unjoni Ewropea	691
Artikolu III-336 (ex Artikolu 196 TKE)	691
Il-Parlament Suggett għall-Kunsill u l-Kummissjoni	691
Artikolu III-337 (ex Artikoli 197, 200 TKE)	691
Il-Parlament Sottomess	692
Artikolu III-338 (ex Artikolu 198 TKE)	692
Il-Parlament b' Maggioranza	692
Artikolu III-339 (ex Artikolu 199 TKE)	692
Artikolu ta' Proċedura	693
Artikolu III-340 (ex Artikolu 201 TKE)	693
Mozzjoni ta' Ċensura	693
Riżenja tal-Kummissjoni	693
Subsezzjoni 2	694
Il-Kunsill Ewropew	694
Artikolu III-341 (gdid)	694
Astensjoni u Vot bil-Prokura	694
Subsezzjoni 3	695
Il-Kunsill tal-Ministri	695
Artikolu III-342 (ex Artikolu 204 TKE)	695
Kif Jiltaqa' il-Kunsill	695
Artikolu III-343 (ex Artikoli 205 (1, 3), 206 TKE)	695
Vot bil-Prokura u Proċedura	695
Artikolu III-344 (ex Artikolu 207 TKE)	696
Kumitat Jipprepara x-Xogħol	696
Maggioranza Semplici	696
Artikolu III-345 (ex Artikolu 208 TKE)	697
Ihokku Dahar Xulxin	697
Artikolu III-346 (ex Artikolu 209 TKE)	697
Deċiżjonijiet tal-Kunsill Jirregolaw il-Kumitat	698
Subsezzjoni 4	699
Il-Kummissjoni Ewropea	699
Artikolu III-347 (ex Artikolu 213(2) TKE)	699
L-Obbligi tal-Kummissarji	699

Artikolu III-348 (ex Artikolu 215 TKE)	699
Mewt, Riżenja jew Irtirar ta' Kummissarju	700
Il-President Jiġi Sostitwit	700
Sostituzzjoni Għall-Bqija tal-Mandat	701
Kummissarji Bidilli	701
Artikolu III-349 (ex Artikolu 216 TKE)	702
Tkeċċija ta' Kummissarju	702
Artikolu III-350 (ex Artikolu 217 TKE)	702
Il-President Jalloka r-Risponsabbiltajiet	702
Artikolu III-351 (ex Artikolu 219 TKE)	702
Il-Kummissjoni bil-Maġġoranza	703
Artikolu 352 (ex Artikoli 218(2), 212 TKE)	703
Artikolu dwar il-ħidma tal-Kummissjoni	703
Subsezzjoni 5	704
Il-Qorti tal-Ġustizzja ta' l-Unjoni Ewropea	704
Artikolu III-353 (ex Artikolu 221 TKE)	704
Kif Tiltaqa l-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea	704
Il-Qrati Maltin Sottomessi għall-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea	704
Artikolu III-354 (ex Artikolu 222 TKE)	705
L-Avukati Ġenerali tal-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea	705
Artikolu III-355 (ex Artikolu 223 TKE)	705
Kwalifiki, Ħatriet u Bdil	706
Artikolu III-356 (ex Artikolu 224 TKE)	706
In-Numru u l-Kwalifika ta' l-Imħallfin	706
Artikolu III-357 (ġdid)	707
Pannew Biex Jagħti Parir lill-Istati Membri	707
Artikolu III-358 (ex Artikolu 225 TKE)	708
Tqassim tal-Kompetenzi tal-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea	708
Artikolu III-359 (ex Artikoli 220 (it-tieni sentenza), 225a TKE)	709
Thassib Kbir Dwar Qrati Speċjalizzati	710
Dritt ta' Appell Limitat	710
Liema Oqsma?	710
Artikolu III-360 (ex Artikolu 226 TKE)	711
Il-Kummissjoni Argużin fuq l-Istati Membri	712
Artikolu III-361 (ex Artikolu 227 TKE)	712
L-Unjoni Ewropea Iġġelled lill-Istati Membri	713

Artikolu III-362 (ex Artikolu 228 TKE)	713
L-Istati Membri Jitwahhlu l-Multi	714
Artikolu III-363 (ex Artikolu 229 TKE)	714
Kompetenza Minghajr Limitu Għall-Qorti	714
Artikolu III-364 (ex Artikolu 229a TKE)	715
Indhil fil-Qasam Intellettuali	715
Artikolu III-365 (ex Artikolu 230 TKE)	716
Aktar Ġurisdizzjoni tal-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea	717
Artikolu III-366 (ex Artikolu 231 TKE)	717
Tista' Tannulla Atti	717
Artikolu III-367 (ex Artikolu 232 TKE)	717
Proċeduri Kontra l-Istituzzjonijiet	718
Artikolu III-368 (ex Artikolu 233 TKE)	718
L-Istituzzjonijiet Privileġġati	718
Artikolu III-369 (ex Artikolu 234 TKE)	718
Il-Qrati ta' l-Istati Membri Sottomessi	719
Artikolu III-370 (ex Artikolu 235 TKE)	721
Kompetenza Ohra	721
Artikolu III-371 (ex Artikolu 46(e) TUE)	721
Taparsi Rimedju	721
Artikolu III-372 (ex Artikolu 236 TKE)	722
Kompetenza fil-Kundizzjonijiet ta' l-Impjieġ	722
Artikolu III-373 (ex Artikolu 237 TKE)	722
Kompetenza Ohra għall-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea	723
Artikolu III-374 (ex Artikolu 238 TKE)	724
Il-Qorti Kompetenti Anki fl-Arbitraġġ	724
Artikolu III-375 (ex Artikolu 240, 292, 239 TKE)	724
Il-Qrati Nazzjonali fil-Kawżi ta' l-Unjoni Ewropea	725
Artikolu III-376 (ex Artikolu 46 TUE)	725
Il-Qorti u l-Politika Barranija u ta' Sigurta' Komuni	726
Artikolu III-377 (ex Artikolu 35(5) TUE)	726
L-Istati Membri ma Jafdawx lill-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea	727
Artikolu III-378 (ex Artikolu 241 TKE)	727
Jeddijiet Limitati	727

Artikolu III-379 (ex Artikoli 242, 243 TKE)	728
Sospensjoni fid-Deskrizzjoni tal-Qorti	728
Artikolu III-380 (ex Artikolu 244 TKE)	728
Infurzar tas-Sentenza	728
Artikolu III-381 (ex Artikolu 245 TKE)	729
L-Istatut Jinbidel b’Ligi Ewropea	729
Subsezzjoni 6	730
Il-Bank Ċentrali Ewropew	730
Artikolu III-382 (ex Artikolu 112 TKE)	730
Stat Biss Ikollu Bank Ċentrali	730
Artikolu III-383 (ex Artikolu 113 TKE)	730
Il-Bank Ċentrali Ewropew bl-Indhil	731
Il-President Mistieden	731
Rapport Annwali	731
Il-Qorti ta’ l-Awdituri	733
Artikolu III-384 (ex Artikolu 248 TKE)	733
Il-Qorti Ilha Snin ma Tapprova l-Kontijiet tal-Kummissjoni	733
Xogħol il-Qorti ta’ l-Awdituri	733
L-Infurmazzjoni Bilfors	735
L-Ebda Raġuni Għalfejn Intefqu	735
Rapport Annwali	736
Artikolu ta’ Nformazzjoni	
Artikolu III-385 (ex Artikolu 247 (2-7) TKE)	736
Artikolu ta’ Nformazzjoni	737
Sezzjoni 2	738
Korpi Konsulattivi ta’ l-Unjoni	738
Subsezzjoni 1	738
Il-Kumitat tar-Regjuni	738
Artikolu III-386 (ex Artikolu 263 TKE)	738
Kumitat Ieħor u Aktar Spejjeż	738
Artikolu III-387 (ex Artikolu 264 TKE)	739
Il-Hatra tal-President u l-Uffiċjali	739
Artikolu III-388 (ex Artikolu 265 TKE)	739
Kumitat Konsultattiv	739
Hidma u Proċedura	739
Subsezzjoni 2	741

Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali	741
Artikolu III-389 (ex Artikolu 258 (1-2) TKE)	741
Kumitat Ieħor u Aktar Burokrazija	741
Artikolu III-390 (ex Artikolu 259 TKE)	741
Artikolu III-391 (ex Artikolu 260 TKE)	741
Artikolu III-392 (ex Artikolu 262 TKE)	741
Sezzjoni 3	743
Il-Bank ta' l-Investment Ewropew	743
Artikolu III-393 (ex Artikolu 266 TKE)	743
Personalita' Ġuridika	743
Artikolu III-394 (ex Artikolu 267 TKE)	743
Fl-Interess ta' l-Unjoni	744
Mingħajr Profitt	744
Sezzjoni 4	744
Disposizzjonijiet Komuni għall-Istituzzjonijiet, il-Korpi u l-Aġenziji ta' l-Unjoni	744
Artikolu III-395 (ex Artikolu 250 TKE)	744
Kummissjoni Setgħana	744
Artikolu III-396 (ex Artikolu 251 TKE)	744
Wara l-Ewwel Qari	746
Jekk il-Kunsill ma Japprovax	746
Jhaddu għat-Tieni Qari	746
Wara l-Emendi tal-Parlament	747
Il-Kumitat ta' Konċiljazzjoni	747
Jaslu għat-Tielet qari	748
Għandhom Ukoll Disposizzjonijiet Speċjali	749
Artikolu III-397 (ex Artikolu 218(1) TKE, ġdid)	750
Konsultazzjoni u Ftehim	750
Artikolu III-398 (ġdid)	750
Amministrazzjon b'Diskriminazzjoni	750
Artikolu III-399 (ex Artikolu 255 TKE)	751
L-Istituzzjonijiet Jiddeċiedu l-Aċċess għad-Dokumenti	751
Artikolu III-400 (ex Artikoli 210, 247(8), 258 (ir-raba sentenza) TKE)	752
Ix-Xejn b'Xejn	752
Artikolu III-401 (ex Artikolu 256 TKE)	753
Multi fuq Kulhadd	753

Kapitolu II	755
Disposizzjonijiet Finanzjarji	755
Sezzjoni 1	755
Il-Qafas Finanzjarju Pluriennali	755
Artikolu III-402 (ġdid)	755
Pjani Finanzjarji	755
Sezzjoni 2	756
Il-Budget Annwali ta' l-Unjoni	756
Artikolu III-403 (ex Artikolu 272(1) TKE)	756
Artikolu III-404 (ex Artikolu 272 TKE)	756
Kif Jitressaq u Jigi Approvat il-Budget	758
Artikolu III-405 (ex Artikolu 273 TKE)	758
Xahar b'Xahar	759
Artikolu III-406 (ex Artikolu 271 TKE)	759
Kif Jitqassmu l-Estimi	759
Sezzjoni 3	760
Implimentazzjoni tal-Budget u Kwittanza	760
Artikolu III-407 (ex Artikolu 274 TKE)	760
Kontroll u Verifika	760
Artikolu III-408 (ex Artikolu 275 TKE)	760
Obbligi Dwar l-Estimi Finanzjarji	761
Artikolu III-409 (ex Artikolu 276 TKE)	761
Artikolu ta' Proċedura	762
Sezzjoni 4	763
Disposizzjonijiet Komuni	763
Artikolu III-410 (ex Artikolu 277 TKE)	763
Jitfasslu bl-Ewro	763
Artikolu III-411 (ex Artikolu 278 TKE)	763
Aktar Qerq	763
Artikolu III-412 (ex Artikolu 279 TKE)	764
Arikolu Dwar Kontrolli	765
Artikolu III-413 (ġdid)	765
Ikunu Ċerti li l-Istati Membri Joħorgu Sehemhom	765

Artikolu III-414 (ġdid)	765
Il-Presidenti Medjaturi	766
Sezzjoni 5	767
Ġlieda Kontra l-Frodi	767
Artikolu III-415 (ex Artikolu 280 TKE)	767
L-Istati Membri Jridu Jharsu l-Interessi ta' l-Unjoni	767
Tharis ta' l-Interessi b' Ligi Ewropea	768
Kapitolu III	769
Koperazzjoni Msahha	769
Artikolu III-416 (ex Artikoli 43 (b, c, e, f) TUE, 11(3) TKE)	769
Thares il-Kostituzzjoni u d-Dritt ta' l-Unjoni	769
Artikolu III-417 (ex Artikoli 43(h), 44(2 l-ahhar sentenza) TUE)	769
Unjoni Ewropea ta' Żewġ Klassijiet	769
Artikolu III-418 (ex Artikolu 43(b) TEU, ġdid)	769
Iridu l-Awtorizzazzjoni ta' l-Unjoni	770
Artikolu III-419 (ex Artikoli 40(a), 27(ċ) TUE, 11(1-2) TKE)	770
Applikazzjoni Għand il-Kummissjoni	770
Applikazzjoni Għand il-Kunsill	771
Artikolu III-420 (ex Artikoli 40(b), 27(e) TUE, 11a TKE)	772
Il-Kummissjoni Tiddeċiedi Kollox	772
Fuq Tlieta Toqghod il-Borma	773
Artikolu III-421 (ex Artikolu 44a TUE)	773
Xorta Waħda Noħorġu Sehemna	773
Artikolu III-422 (ġdid)	774
Aktar Qerq mill-Unjoni	774
Artikolu III-423 (ex Artikolu 45 TUE)	775
Koerenza fl-Attivitajiet	775
Titolu VII	776
Disposizzjonijiet Komuni	776
Artikolu III-424 (ex Artikolu 299 (2, it-tieni sentenza, 3 TKE)	776
Territorji Speċjali	776
Artikolu III-425 (ex Artikolu 295 TKE)	777
Qerq Sfaċċat mill-Unjoni	777
Artikolu III-426 (ex Artikolu 282 TKE)	777
L-Unjoni Takkwista u Tiddisponi Artijiet u Proprjeta'	778

Artikolu III-427 (ex Artikolu 283 TKE)	778
L-Unions Imħollija Barra	778
Artikolu III-428 (ex Artikolu 284 TKE)	778
Spjunagg b’Ligi Ewropea	779
Artikolu III-429 (ex Artikolu 285 TKE)	779
Piż Suppost Mhux Żejjed	779
Artikolu III-430 (ex Artikolu 287 TKE)	780
Sigriet Professionali	780
Artikolu III-431 (ex Artikolu 288 TKE)	780
Danni Kawżati	781
Artikolu III-432 (ex Artikolu 289 TKE)	781
Is-Sede ta’ l-Istituzzjonijiet	781
Artikolu III-433 (ex Artikolu 290 TKE)	781
L-Ilsna Mhux Stmati Kollha l-Istess	781
Artikolu III-434 (ex Artikolu 291 TKE)	782
Privileggi u Immunitajiet	782
Artikolu III-435 (ex Artikolu 307 TKE)	782
Ftehim Irid Jaqbel Bilfors mal-Kostituzzjoni	783
Artikolu III-436 (ex Artikolu 296 TKE)	783
Manifattura u Kummerç fl-Armanenti	783
Parti IV	785
Disposizzjonijiet Ġenerali u Finali	785
Artikolu IV-437 (ġdid)	785
It-Trattati Mħassra u Salvati	785
Artikolu IV-438 (ġdid)	786
L-Unjoni Werrieta	787
Artikolu IV-439 (ġdid)	787
Disposizzjonijiet Transitorji	787
Artikolu IV-440 (ex Artikolu 299 (1, 3-6) TKU)	787
Stati Membri Speċjali	788
Artikolu IV-441 (ex Artikolu 306 TKE)	789
Stati Membri Ohra Speċjali	789
Artikolu IV-442 (ex Artikolu 311 TKE)	789
Protokolli u Annessi	789

Artikolu IV-443 (ex Artikolu 48 TUE)	790
Kif Tiġi Emendata l-Kostituzzjoni	791
Artikolu IV-444 (ġdid)	791
Prova Oħra ta' Arroganza	791
Arroganza Anki fil-Proċedura	792
Ftit Zokkor Għall-Imrar	792
Artikolu IV-445 (ġdid)	792
Proposti għal-Revizjoni	793
Artikolu III-446 (ex Artikoli 51 TUE, 312 TKE)	793
Tul ta' Żmien	793
Artikolu IV-447 (ex Artikoli 52 TUE, 313 TKE)	793
Dhul fis-Seħh	793
Artikolu IV-448 (ex Artikoli 53 TUE, 314 TKE)	794
Testi u Traduzzjonijiet	794
Lista' ta' Artikoli	795
Kummenti	803
KONKLUŻJONI	805
II-Konvenzjoni Ewropea	808
Lista ta' Membri	808
Presidenza	808
Membri Oħra tal-Praesidium	808
Membri tal-Konvenzjoni	808
Rappreżentanti tal-Kummissjoni	809
Rappreżentanti ta' l-Istati Membri	809
Rappreżentanti tal-Pajjiżi Kandidati	811
Sostituti	813
Rappreżentanti tal-Parlament Ewropew	813
Rappreżentanti tal-Kummissjoni	814
Rappreżentanti ta' l-Istati Membri	814
Rappreżentanti tal-Pajjiżi Kandidati	816
Osservaturi	818
Segretarjat	819

Dahla u Tifsir fil-Qosor

Qabel ma nibdew biex naraw u neżaminaw dak li tghid il-Kostituzzjoni proposta ta' l-Unjoni Ewropea, irridu nfakkru li l-Kampanja Helsien Nazzjonali KHN, maghrufa wkoll bhala CNI, fil-31 ta' Marzu 2004, jigifieri fil-25 anniversarju tal-31 ta' Marzu 1979, Jum il-Helsien, kienet harġet Dikjarazzjoni Solenni iffirmata quddiem Nutar li fiha çahdet it-Trattat tas-Shubija ta' Malta ma' l-Unjoni Ewropea, iddikjarat li tqis li l-poplu Malti għadu hieles u m'huwiex marbut bit-Trattat, u tat ir-raġunijiet għalhekk.

Mhux biss, imma l-fatt li qieghda tiġi proposta Kostituzzjoni għall-Unjoni Ewropea li tkun meqjusa bhala l-aqwa liġi u tkun ukoll fuq il-Kostituzzjoni ta' Malta jikser l-istess Kostituzzjoni ta' Malta għaliex il-Kostituzzjoni tagħna stess tghid li hija l-aqwa liġi ta' Malta u li l-liġijiet l-oħra jridu jkunu jaqblu magħha.

Għaldaqstant, il-Kampanja Helsien Nazzjonali nħossu li jkun xieraq li din id-Dikjarazzjoni Solenni tkun ippubblikata wkoll f'dan il-ktieb biex tkun maghrufa minn kulhadd.

Qeġhdin nagħmluh ukoll biex kulhadd ikun jaf li kif jinghad fid-Dikjarazzjoni Solenni, l-Unjoni Ewropea hatfet lil Malta taht idejha illegalment u li l-poplu Malti m'huwiex marbut bit-Trattat tas-Shubija.

Qed nagħmluh ukoll biex nuru li l-adozzjoni tal-Kostituzzjoni għall-Unjoni Ewropea tfisser mhux biss il-ksur tal-Kostituzzjoni ta' Malta, imma tradiment, flimkien mal-ksur tal-gurament ta' lealta' lejn il-poplu u r-Repubblika ta' Malta u l-Kostituzzjoni tagħha, tal-Membri Parlamentari li jivvutaw favur il-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea u tal-President tar-Repubblika jekk jaqbel mar-ratifika.

Dikjarazzjoni Solenni tal-Kampanja Helsien Nazzjonali (CNI): Tiċhad it-Trattat ta' Shubija ta' Malta fl-UE

Lejlet il-25 anniversarju tal-kisba tal-helsien shih minn Malta fil-31 ta' Marzu, 1979 u xahar qabel ma l-Unjoni Ewropea tahtaf lil Malta fl-1 ta' Mejju, 2004, ahna, il-Kampanja Helsien Nazzjonali (CNI) qeghdin naghmlu din id-dikjarazzjoni formali u solenni lil hutna Maltin u Ghawdxin u lill-popli kollha ta' l-Ghaqda tal-Gnus Maghquda u tal-pajjiżi kollha tad-dinja.

Meta l-Unjoni Ewropea formalment tahtaf maghha lil Malta fl-1 ta' Mejju, 2004, il-poplu taghna jkun tilef il-helsien, l-indipendenza, is-sovranità u n-newtralità u dan kollu jsehh minghajr il-kunsens xieraq, validu, popolari u demokratiku.

Malta terga' tkun hielsa. Ikun x'ikun il-prezz li nhallsu, ikunu x'ikunu s-sagrificċji li naghmlu, ahna tal-Kampanja Helsien Nazzjonali, nahilfu li naghmlu minn kollox biex niksbu mill-gdid il-helsien shih ghal art twelidna.

Halli dawn il-fatti jkunu maghrufa minn kulhadd.

a) L-Unjoni Ewropea sejra formalment tahtaf maghha lir-Repubblika ta' Malta fl-1 ta' Mejju, 2004, bis-sahha tat-Trattat ta' Shubija ta' Malta ma' l-Unjoni Ewropea li kien iffirmit fis-16 ta' April, 2003, f'Ateni.

b) Ir-Repubblika ta' Malta, li d-daqs taghha huwa biss ta' 316 kilometri kwadri u ghandha popolazzjoni ta' 400,000 biss, tistqarr fl-ewwel Artikli tal-Kostituzzjoni taghha li Malta hija stat newtrali li attivament jahdem ghall-paci, sigurtà u progress soċjali fost il-gnus kollha billi thaddan politika ta' non-allinjament u tirrifjuta li tiehu sehem f'xi alleanza militari, qiegħda tigi mgieghla bit-Trattat ta' Shubija ta' l-Unjoni Ewropea ta' l-2003, timxi skond il-politika, il-ligijiet, direttivi u decizjonijiet li l-istituzzjonijiet kollha ta' l-Unjoni Ewropea jieħdu u qiegħda tigi mgieghla tobdi t-trattati kollha li l-Unjoni Ewropea taghmel u b'hekk Malta qiegħda titlef il-helsien, l-indipendenza, is-sovranità u l-istatus tan-newtralità.

c) Fir-Referendum tas-shubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea li sar fit-8 ta' Marzu, 2003, 'il fuq minn 53 fil-mija ta' dawk li kellhom d-dritt għall-vot, ma vvutawx favur is-shubija.

d) F'dak ir-Referendum thallew jivvotaw persuni li skond il-ligijiet elettorali ta' Malta ma kellhomx dritt li jivvotaw.

e) Il-kunsens tal-poplu Malti għas-shubija fl-Unjoni Ewropea kien ivvizzjat u ma ngħatax validament u l-poplu Malti għandu dritt jinsisti li ma jkunx marbut bit-Trattat ta' Shubija bejn Malta u l-Unjoni Ewropea ta' l-2003.

Huwa principju baziku fil-ligi li meta l-kunsens jingħata b'rizultat ta' qerq, gideb, wegħdiet foloz li jammontaw għal frodi, vjolenza morali u theddid, dak il-kunsens ikun ivvizzjat u wieħed ikollu dritt jinsisti li ma jkunx marbut b'dak il-kunsens li ta.

Ahna nsostnu u nisthqu bil-qawwa kollha li l-kunsens tal-poplu Malti għas-shubija fl-Unjoni Ewropea, kemm dak mogħti fir-Referendum tat-8 ta' Marzu, 2003, kif ukoll dak mogħti fl-Elezzjoni Generali tat-12 ta' April, 2003, kienu vvizzjati għax il-kunsens

CNI Kampanja Helsien Nazzjonali

inkiseb b'qerq, gideb, wegħdjet foloz li jammontaw għal frodi, vjolenza morali u theddid, kemm dawk lokali kif ukoll dawk li ġew minn barra l-pajjiż.

f) Il-konsegwenzi ħziena ħafna tas-šhubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea nħbew lill-votanti ta' Malta bi šħaba kbira ta' propaganda massiċċa u billi ma nġhatatx l-informazzjoni šhiħa dwar is-šhubija.

g) Spiss intqal li Malta tkun ibbojkottjata u izolata kemm politikament kif ukoll ekonomikament u li Malta jkollha diżastru u ssib ruħha fid-dlamijiet u t-theżżiż tas-nien kemm-il darba hija ma tisseħibx fl-Unjoni Ewropea.

h) Il-Kummissarju nkarigat mit-Tkabbir ta' l-Unjoni Ewropea saħansitra hedded lill-Partit ta' l-Oppożizzjoni li l-Unjoni Ewropea tassigura li l-Partit jitlef kemm ir-Referendum kif ukoll l-Elezzjoni Ġenerali li kellha ssir wara.

i) L-Unjoni Ewropea ħadet sehem xejn xieraq fil-kampanja favur is-šhubija fl-Unjoni u nefqet flejjes kbar fiha u għadd kbir ta' persuni għoljin mill-Unjoni, fosthom il-President tal-Kummissjoni, il-President tal-Parlament Ewropew u ħafna kummissarji Ewropej, żaru Malta biex jippressaw lill-poplu jivvota favur is-šhubija.

j) Id-delegazzjoni ta' l-Unjoni Ewropea f'Malta għamlet xi ħaġa li qatt m'għandha ssir billi ħadet sehem attiv fil-kampanja tar-Referendum u baġtet bil-posta f'kull dar f'Malta u f'Għawdex karti ta' propaganda favur is-šhubija fl-Unjoni Ewropea.

k) Kellna ħafna ndħil barrani llegali kemm matul il-kampanja tar-Referendum kif ukoll dik ta' l-Elezzjoni Ġenerali u dan kien bi ksur tal-liġi dwar l-ndħil barrani (Kapitlu 300 tal-Liġijiet ta' Malta), meta għadd ta' Kapijiet ta' stati u ta' gvernijiet u ministri żaru Malta u għamlu stqarrijiet pubbliċi biex jinfluwenzaw lill-poplu jivvota favur šhubija fl-Unjoni Ewropea.

l) Ammonti ta' flus, kbar ħafna skond iċ-ċirkostanzi lokali, inġhataw mill-Gvern għall-kampanja favur is-šhubija fl-Unjoni Ewropea u ftit wisq inġhataw lin-naħa kontra s-šhubija fl-Unjoni.

m) Bi ksur tal-liġi li tgħid li għandu jinżamm bilanċ bejn l-opinjoni opposti f'kwistjonijiet ta' interess pubbliku, ir-radju u t-televizjoni ta' l-Istat allokaw ħin u facilitajiet tax-xandir fuq medda twila ta' zmien qabel ir-Referendum dwar l-Unjoni Ewropea, lill-Gvern u lin-naħa ta' l-'Iva', ħafna aktar milli allokaw lill-Oppożizzjoni u lin-naħa tal-'Le'.

n) Il-poplu Malti kien imċaħħad milli jkun jaf x'jgħid it-Trattat tas-Šhubija kemm qabel ir-referendum kif ukoll qabel l-Elezzjoni Ġenerali. It-Trattat ma ppubblikawh fl-ilsien Malti la mill-Gvern Malti u lanqas mill-Unjoni Ewropea. Il-test bl-Ingliż kien ippubblikat mill-Polonja fuq l-Internet ftit qabel id-data tar-Referendum f'Malta fit-8 ta' Marzu, 2003. Dawk kollha li m'għandhomx l-Internet jew li ma jaqrawx bl-Ingliż ma setgħux ikunu jafu x'fih it-Trattat. Billi t-Trattat għandu ħafna tul u billi kien fuq l-Internet ftit ta' zmien qabel ma sar ir-Referendum, ma kienx prattikament u manament possibbli għal dawk li jafu bl-Ingliż u li kellhom l-Internet li jaqraw it-Trattat u jifflu sewwa x'ifisser.

o) Il-kunsens tal-poplu Malti għat-trattat tas-Šhubija ma kienx biss ivvizzjat, iżda wkoll inkiseb b'mezzi li ma kinux xierqa, validi, demokratiċi u popolari.

p) Minhabba n-nuqqas tal-kunsens xieraq tal-poplu Malti, aħna nemmnu u nkomplu nsostnu bil-qawwa kollha li l-Gvern ta' Malta ma kellux mandat legali biex jiffirma t-Trattat ta' Shubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea fis-16 ta' April, 2003 u għalhekk il-kunsens għandu jitqies null u bla effett u l-iffirmar tat-trattat kontra l-Kostituzzjoni.

q) Fuq kolloxx aħna nemmnu u nsostnu bil-qawwa kollha li t-Trattat ta' Shubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea jikser l-Artikli tal-Kostituzzjoni ta' Malta li jistgħu jinbidlu biss bil-vot ta' tnejn minn tlieta tad-Deputati kollha tal-Parlament u għalhekk ir-ratifika mill-Parlament Malti fl-14 ta' Lulju, 2003, tat-trattat kienet kontra il-Kostituzzjoni u għandha titqies nulla u bla effett.

Halli anki dawn il-fatti li ġejjin ikunu magħrufa minn kulhadd.

i) Inkisru l-Artikli li jridu vot ta' tnejn minn tlieta tad-Deputati kollha tal-Parlament li hemm fil-Kostituzzjoni ta' Malta li jgħidu li Malta tirrifjuta li tiegħu sehem f'xi alleanza militari u li ebda facilitajiet f'Malta ma jithallew jintużaw b'xi mod li jitqiesu li jkunu hawn f'Malta konċentrazzjoni ta' forzi militari barranin u li ma jithallewx fuq it-territorju Malti nies militari barranin hliet dawk li jkunu jaqdu xogħol ċivili u li t-Tarzni ta' Malta ma jithallewx jintużaw minn vapuri tal-gwerra taż-żewġ superpotenzi.

ii) Bi ksur ta' l-Artiklu msemmi tal-Kostituzzjoni ta' Malta, sar ftehim halli l-Forzi Armati ta' Malta jieħdu sehem kemm fil-Partnership for Peace kif ukoll fir-Rapid Reaction Force ta' l-Unjoni Ewropea, flimkien mal-kontingent tas-suldati Taljani.

iii) F'ħafna drabi, anki fi żmien ta' gwerra, bastimenti tal-gwerra tal-pajjizi membri ta' l-Unjoni Ewropea kif ukoll dawk ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika thallew jidhlu fil-port ta' Malta, xi drabi f'għadd kbir, bi ksur ċar ta' l-istatus tan-newtralità tal-Kostituzzjoni tagħna.

Bastimenti Amerikani tal-gwerra ssewwew fit-Tarzna ta' Malta minkejja li l-Kostituzzjoni ta' Malta tgħid li dan m'għandux jithalla jgri u l-ħaddiema tat-Tarzna sfaw mhedda li jutilfu l-impjeg jekk jirrifjutaw li jagħmlu t-tiswijiet.

iv) Artikli tal-Kostituzzjoni ta' Malta li jistgħu jinbidlu biss bil-vot favur ta' tnejn minn tlieta tad-Deputati kollha tal-Parlament qegħdin jinkisru bit-Trattat tas-Shubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea għax dan jgħid li l-liġijiet, regolamenti, direttivi u deċiżjonijiet kollha ta' l-Unjoni, kif ukoll il-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni li qiegħda tiġi miktuba, huma aqwa u fuq il-Kostituzzjoni u l-liġijiet ta' Malta bi ksur ċar tal-Kostituzzjoni tagħna li tgħid li l-Kostituzzjoni ta' Malta hija l-liġi suprema tal-pajjiż u li l-Parlament ta' Malta huwa l-ogħla organu li jista' jagħmel liġijiet għal Malta.

v) Ir-ratifika tat-Trattat tas-Shubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea li saret ta' maġġoranza sempliċi fil-Parlament Malti, ma tissodisfax il-ħtieġa skond il-Kostituzzjoni ta' Malta li jkun hemm vot favur ta' tnejn minn tlieta tad-Deputati kollha tal-Parlament biex jgħaddu emendi għall-Artikli tal-Kostituzzjoni li huma 'entrenched' u lanqas il-maġġoranza tal-voti fir-Referendum u fl-Elezzjoni Ġenerali ma tiswa biex temenda l-Kostituzzjoni ta' Malta.

Għandu jkun magħruf minn kulhadd ukoll li t-Trattat tas-Shubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea jmur kontra dak li jgħidu d-dikjarazzjonijiet, riżoluzzjonijiet, trattati, ftehim u konvenzjonijiet ta' l-Għaqda tal-Ġnus Magħquda. Fost dawn hemm:

CNI Kampanja Helsien Nazzjonali

1) Is-Shubija ta' Malta fl-UE tfisser li Malta titlef id-drittijiet tagħha fuq hafna riżorsi naturali li skond ir-Riżoluzzjoni ta' l-Assemblea Ġenerali ta' l-ONU ta' l-14 ta' Diċembru, 1962 dwar il-“Permanent Sovereignty over Natural Resources” għandhom jintużaw għall-iżvilupp u l-ġid tal-poplu Malti.

2) L-indħil, l-isfurzar u t-theddid ta' l-Unjoni Ewropea fuq il-poplu ta' Malta halli jivvota favur shubija fl-Unjoni Ewropea jiksru l-“International Covenant on Civil and Political Rights” u l-“International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights”, li l-Assemblea Ġenerali tal-Ġnus Magħquda addottat fis-16 ta' Diċembru, 1966.

3) Ir-rabtiet u r-restrizzjonijiet li l-Unjoni Ewropea mponiet fuq Malta jxekklu bil-bosta d-dritt li Malta tirregola l-attivitajiet tal-barranin f'Malta u jxekklu hafna d-dritt ta' Malta li tagħżel liema sistemi ekonomiċi u soċjali tħaddem skond il-ħtiġijiet tal-pajjiż u dawk ir-rabtiet u restrizzjonijiet imorru kontra ċ-“Charter of Economic Rights and Duties of States” li l-Assemblea Ġenerali tal-Ġnus Magħquda addottat fit-12 ta' Diċembru, 1974.

4) Fuq kollox, il-Ftehim ta' Shubija li Malta nnegożjat ma' l-Unjoni Ewropea huwa ta' ħsara għas-sigurtà u s-sliem tal-poplu Malti għax iħassar l-istatus ta' newtralità u mhux ta' ġid għall-poplu Malti billi ċaħħad lill-Gvern Malti mill-mezzi halli jħares u jkattar x-xogħol u l-impjiegi f'Malta.

Minħabba dawn il-fatti u dawn ir-raġunijiet, aħna, il-Kampanja Helsien Nazzjonali (CNI), solennament nistqarru:

Li l-poplu Malti għandu dritt jaħdem biex jithassar it-Trattat tas-Shubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea;

Li l-poplu Malti għandu dritt li jikseb lura l-helsien shih, l-indipendenza u s-sovranità nazzjonali;

Li l-poplu Malti għandu d-dritt li jerga' jhaddan politika ta' newtralità attiva u ta' koperazzjoni paċifika mal-popli kollha li bħalu jemmu u jhaddmu l-istess politika;

Li aħna mhux se nieqfu milli nissaraw bla biża' biex inheggu lill-poplu ta' Malta u Ghawdex halli jaħdem biex dawn l-għanijiet nazzjonali qaddisa jintlaħqu.

Bħala xiehda tar-rieda soda tagħna, aħna qegħdin nibagħtu din id-dikjarazzjoni solenni lill-Għaqda tal-Ġnus Magħquda u qegħdin nitolbu bir-rispett lis-Segretarju tagħha biex iqegħda fl-arkivji ta' l-Għaqda u biex jikkomunika lill-Istati membri kollha.

Aħna qegħin ukoll nibagħtu din id-dikjarazzjoni solenni lill-membri kollha tal-Parlament Ewropew u lill-Istati membri kollha ta' l-Unjoni Ewropea bit-tama li tnissel fihom indiema għall-ħsara kollha li l-hatfa ta' Malta min-naħa ta' l-Unjoni Ewropea qiegħa tikkaguna lill-poplu ta' Malta u ta' Ghawdex.

Malta hielsa u newtrali fl-aħhar tirbah!

29.03.2004

TIFSIR

Jeddijiet u Dmirijiet

Kull jedd igorr miegħu dmir. Il-jedd ta' wiehed huwa d-dmir ta' l-iehor. Dan japplika kemm jekk qegħdin nitkellmu dwar jeddijiet u dmirijiet ta' persuni naturali u legali, Stati, organizzazzjonijiet, u kull fejn xi hadd jista' jghid li għandu xi jedd.

Biex niftehmu, jekk jiena għandi jedd li ngħaddi minn passaggġ f'għalqa li m'hijiex tiegħi, dak il-jedd igorr miegħu d-dmir tiegħi li ma nagħmilx hsara f'dak il-passaggġ jew proprjeta' li jiena ngħaddi minnha.

Biex niehdu eżempju iehor, jekk jiena mpjegat għandi l-jedd li nirċievi l-hlas tiegħi mingħand min jimpjegani, imma mal-jedd tal-hlas jiena għandi wkoll d-dmir li nagħti l-gurnata tax-xogħol tiegħi. Min-naħa l-oħra nistgħu ngħidu li l-jedd ta' min ihaddimni li nagħtih ix-xogħol tiegħi huwa marbut mad-dmir tiegħu li jhallasni.

Jekk nitkellmu dwar Stati, kull Stat għandu ċerti jeddijiet, imma għandu wkoll id-dmir li juzahom tajjeb u bil-għaqal biex ma jagħmilx hsara lil Stati oħra li bħalu għandhom l-istess jeddijiet, kif ukoll dmirijiet li ma jagħmlulux hsara.

Fil-fatt, għalkemm Stat ikun **Indipendenti, Hieles u Sovran**, ma jistax iħalli t-territorju tiegħu jintuża biex jagħmel hsara lil Stati oħra jew liċ-ċittadini tagħhom.

Bil-Latin, dan il-prinċipju jghid *“sic utero tuo ut alienum non laedas,”* jigifieri li tuża dak li huwa tiegħek mingħajr ma tagħmel hsara lil haddiehor, għaliex jekk ma jsirx hekk ma jkunx użu, imma abbuż tal-jedd. Jew, fi kliem iehor, il-jedd tiegħek ma tkunx qieghed tużah imma tabbużah.

L-istess jista' jingħad għal organizzazzjonijiet, għaliex waqt li l-membri tagħhom ikollhom ċerti jeddijiet, huma għandhom id-dmir li jharsu l-jeddijiet ta' l-organizzazzjoni li min-naħa tagħha trid thares il-jeddijiet tagħhom.

Jekk inti membru f'kazin, inti għandek ċerti jeddijiet li min m'huwiex membru m'għandux, imma inti għandek id-dmirijiet ukoll, fosthom li thallas il-menswalita', li ma tagħmilx hsara lil kazin, u dmirijiet oħra li kull jedd li inti jkollok igorr miegħu.

Xi jrid ikollu Pajjiż biex jissejjah Stat

Bil-kelma Stat wiehed jifhem pajjiż li jkollu territorju tiegħu, popolazzjoni, ikollu kontroll fuq dak kollu li jigri fit-territorju tiegħu, u l-kapaċita' li jkollu relazzjonijiet internazzjonali ma' Stati u organizzazzjonijiet oħra.

Fi kliem iehor, imexxi l-affarijiet tiegħu ma' Stati oħra u organizzazzjonijiet u ma jkunx sugġett għal xi haddiehor biex imexxi dawn ir-relazzjonijiet minflok, f'ismu jew għalih.

Dan ma jfissirx li dawn il-karatteristiċi jridu jkunu kollha hemm jew għandu fl-istess hin, għaliex kien hemm eżempji fl-istorja fejn Stat ma kellux xi wħud minn dawn il-karatteristiċi u xorta waħda baqa meqjus u magħruf minn Stati oħra bħala Stat Sovran.

Stat Federali

Stat Federali huwa magħmul minn diversi Stati li jinghaqdu kollha flimkien u jghaddu ċerti jeddijiet lill-Istat Federali. Fost l-affarijiet li jghaddu lill-Istat Federali hemm jeddijiet u kompetenzi fil-qasam jew fora internazzjonali li normalment ikunu eżerċitati jew jitmexxew minn Stati Indipendenti, Hielsa u Sovrani.

B'hekk, wiehed jista' jargumenta li minhabba l-fatt li ċerti jeddijiet u kompetenzi li se nsemmu aktar tard jghaddu minghand Stat Membru għal għand l-Istat Federali, **is-Sovranita' li Stat Indipendenti, Hieles u Sovran** normalment ikollu biex jeżerċita' dawn il-jeddijiet u kompetenzi tintilef minghand dak l-Istat jew daww l-Istati li jissieħbu fi **Stat Federali**.

Sovranita'

Dak li għadna kif għedna fil-paragrafi ta' qabel ifisser li l-Istati Membri ta' Stat Federali jitilfu s-sovranita' tagħhom u mhux kif jinghad li jsaħħu s-sovranita' għaliex ikunu qed jaqsmuha bejniethom.

Dan mhux biss huwa argument bażwi, imma tkun qed tghid l-akbar kontradizzjoni jekk tghid li qed issaħħaħ is-sovranita' tiegħek jekk inti taqsamha ma' haddieħor, għaliex ma tistax issaħħaħ jew tkabbar dak li għandek jekk inti taqsmu ma' haddieħor.

Fil-fatt, il-kelma sovranita' hija mmissla mill-kelma Sovran, ir-Re, il-Kap, il-Hakkiem li l-kelma tiegħu kellha saħħa ta' liġi, anzi kienet il-liġi. Dak li kien jghid is-Sovran, l-amar tiegħu, kien jghodd, hadd ma seta' jmerih u hadd ma seta' jmur kontra tiegħu. Hadd ma seta' jindaħallu x'jagħmel u x'jordna. Għalhekk kien jissejjah Sovran, li minnu hija mmissla l-kelma sovranita'.

Għaldaqstant, huwa għal din ir-raġuni li l-kelma sovranita' minnha nfisha taqta' barra għal kollox kull qasma tagħha ma haddieħor.

Jekk inti qed taqsamha ma' haddieħor mill-ewwel titlifha għaliex ifisser li inti m'intix aktar Sovran għaliex ma tistax tiddeċiedi waħdek imma tkun trid il-kunsens ta' dak li qiegħed taqsamha miegħu biex tagħmel xi haġa.

B'hekk, inti m'intix iktar Sovran għaliex inti tkun tiddependi minn haddieħor u ma tkunx tista' tagħmel li trid u li jkun jaqbillek jekk dak li qed taqsam is-sovranita' miegħu ma jkunx irid.

Inti ma tkunx tista' tiddeċiedi waħdek mingħajr ma jindaħallek hadd bħal ma jagħmel Sovran, imma tkun tiddependi fuq il-qbil jew fuq dak li jkun iridek tagħmel haddieħor, anki jekk ma jkunx fl-interess tiegħek.

Din hija l-kontradizzjoni enormi li jkun qiegħed jghid min jghid u jsostni l-argument bażwi li jekk taqsam is-sovranita' tiegħek ma' haddieħor tkun qed issaħħaħ is-sovranita' tiegħek.

Personalita' Ġuridika

Personalita' ġuridika tfisser li dik il-persuna, u b'persuna nifhmu kemm persuna naturali, jiġifieri bniedem, u kemm persuna legali, jiġifieri kumpanija, organizzazzjoni, eċċ. tkun tista' tfittex għad-drittijiet jew jeddijiet tagħha waqt li tkun tista' tiġi mfittxija minn min jidhirlu li tkun kisret id-drittijiet jew jeddijiet tiegħu

Jekk niehdu eżempju ta' Stat, kull Stat għandu personalita' ġuridika, jiġifieri jista' jfittex persuni ġuridiċi oħra għall-jeddijiet tiegħu u jiġi mfittex għad-danni li huwa jagħmel jekk jikser il-jeddijiet ta' persuni ġuridiċi oħra.

Huwa jista' ukoll ifittex persuni ġuridiċi oħra għad-danni li huma jew iċ-ċittadini tagħhom ikunu kkawżaw liċ-ċittadini tiegħu, waqt li huwa jkun jista' jiġi mfittex għad-danni li huwa jew ċittadini tiegħu jkunu kkawżaw lil persuni ġuridiċi, Stati jew ċittadini ta' Stati oħra.

L-istess jista' jingħad għal organizzazzjonijiet li meta jkunu twaqqfu, daww li jwaqqfuhom kellhom il-ħsieb li jagħtuhom personalita' ġuridika biex huma jkunu jistgħu jilhqgħu l-għanijiet tagħhom u fit-twertieq ta' dawn l-għanijiet huma jikkawżaw danni. Bl-istess mod, huma jkunu jistgħu jfittxu għad-danni lil min ikun ikkawżalhom danni.

Bħala eżempju, wiehed jista' jara fost każi oħra, il-każ¹ tal-Ġnus Magħquda meta talbet opinjoni lill-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja dwar il-personalita' ġuridika tal-Ġnus Magħquda li tfittex għad-danni wara li l-Konti Folke Bernadotte li kien ir-rappreżentant tagħha fil-Lvant Nofsani kien inqatel minn terroristi Lhud f'Ġerusalem li kienet taħt il-kontroll tal-Gvern Izraeljan.

Il-Kostituzzjoni

Tajjeb li jingħad mill-ewwel li normalment huwa Stat li jkollu Kostituzzjoni. Il-Kostituzzjoni hija meqjusa bħala l-aqwa liġi tal-pajjiż li kull liġi oħra ta' dak l-Istat trid tkun taqbel magħha u tkun sottomessa lejha.

Dan ifisser li jekk xi liġi ma tkunx taqbel jew ikollha xi haġa li tkun kontra dak li hemm ipprovdut fil-Kostituzzjoni, dik il-liġi jew dik il-parti tagħha li tkun kontra jew ma tkunx taqbel mal-Kostituzzjoni ma tkunx tghodd u ma tkunx tista' tiġi nferzata.

Minhabba l-importanza tagħha bħala l-liġi fundamentali tal-pajjiż, fil-Kostituzzjoni wiehed normalment isib l-iktar jeddijiet fundamentali li ċ-ċittadini jkollhom u d-dmirijiet tagħhom lejn il-pajjiż, waqt li jkun fiha wkoll provvedimenti dwar ix-xorta ta' Gvern, setgħat, Qrati u dak kollu li jista' jitqies bħala l-iktar importanti għat-tmexxija tal-pajjiż f'demokrazija u b'demokrazija.

Kostituzzjoni Federali

Kostituzzjoni Federali hija l-Kostituzzjoni ta' Stat Federali, bħal ma hija l-Kostituzzjoni ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika u l-Ġermanja minhabba li dawn huma

¹ Reparations Case, ICJ Reports (1949)

magħmula minn Stati differenti li flimkien jiffurmaw, fl-eżempji msemmija, l-Istati Uniti ta' l-Amerika u l-Ġermanja.

Bħal ma l-Kostituzzjoni ta' xi Stat hija meqjusa bħala l-għola u l-aqwa liġi tal-pajjiż, il-Kostituzzjoni Federali hija meqjusa bħala l-għola u l-aqwa liġi ta' l-Istat Federali li torbot mhux biss lill-Istat Federali, imma anki lill-Istati Membri tiegħu.

Huwa ukoll minhabba li l-Unjoni Ewropea trid li jkollha l-Kostituzzjoni tagħha, u minhabba li huwa Stat li normalment ikollu Kostituzzjoni, kemm jekk ikun **Stat Indipendenti, Hieles u Sovran** u kemm jekk ikun Stat Federali, li ma jibqax l-iċken dubju li l-Unjoni Ewropea trid issir Stat Federali, anzi hija diġa' Stat Federali.

L-adozzjoni tal-Kostituzzjoni tgħaqqad kollox u tikkonferma lill-Unjoni Ewropea bħala Stat Federali.

Jeddijiet u Dmirijiet Federali

Kostituzzjoni Federali tagħti wkoll jeddijiet li ċ-ċittadini ta' Stati Membri jkollhom, waqt li tagħmel ukoll **dmirijiet** li dawn ikollhom u jridu jagħmlu lejn l-Istat Federali. B'hekk, iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri fi Stat Federali mhux biss ikollhom il-jeddijiet u d-dmirijiet lejn l-Istat tagħhom, imma anki jeddijiet u **d-dmirijiet** lejn l-Istat Federali.

Fi kliem ieħor, jekk l-Istat Federali jkun jinhtieg u jkun jista' jiddeċiedi li jiġborhom suldati biex ihares l-interessi tiegħu, iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri jridu bilfors imorru suldati biex iharsu l-interessi ta' l-Istat Federali jekk l-Istat Federali jiddeċiedi hekk.

Biex niehdu eżempju aktar Prattiku, l-Istati Uniti ta' l-Amerika għandha l-Armata, il-Forza Navali u l-Forza ta' l-Ajru tagħha magħmula minn ċittadini mill-Istati Membri tagħha. L-istess jista' jingħad għall-Ġermanja u Stati Federali oħra.

Jekk l-Istati Uniti ta' l-Amerika tiddeċiedi li tattakka xi pajjiż kif ġieli għamlet, l-ebda Stat Membru milli għandha ma jista' jwaqqafha jew ma jibgħatx iċ-ċittadini tiegħu li jkunu fl-armata, fil-forza navali jew fil-forza ta' l-ajru Amerikana għaliex jgħid li mhux fl-interess tiegħu li jiehu sehem.

Lanqas ma jista' jwaqqaf lill-Gvern Federali milli jordna l-lieva jew li s-suldati riserva jmorru jiġġieldu fejn jintbagħtu mill-Gvern Federali.

Iċ-ċittadini ta' kull Stat Amerikan huma wkoll ċittadini Amerikani ta' l-Istat Federali u jridu jobdu l-ordnijiet federali ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika u mhux ta' l-Istat li minnu huma jkunu ġejjin.

Effetti u Supremazija ta' Kostituzzjoni Federali

Fejn ikun hemm Stat Federali u Kostituzzjoni Federali jfisser li waqt li l-Kostituzzjoni ta' kull Stat li jkunu jiffurmaw parti minn dak l-Istat Federali tkun tgħid li hija l-aqwa u l-għola liġi ta' kull Stat individwali, il-Kostituzzjoni tagħhom tkun inqas u tkun sottomessa għall-Kostituzzjoni Federali.

CNI Kampanja Helsien Nazzjonali

Fi kliem ieħor, minkejja li l-Kostituzzjoni ta' kull Stat Membru ta' l-Istat Federali tista' tibqa' tissejjah bħala l-aqwa u l-għola ligi ta' dak l-Istat Membru, fil-fatt la dik il-Kostituzzjoni u lanqas xi ligi oħra ta' xi Stat Membru ma hija effettivament l-aqwa u l-għola ligi għaliex ma jistax b'xi mod ikollha xi haġa fiha li tkun kontra jew ma taqbilx mal-Kostituzzjoni Federali.

Għaldaqstant, minkejja li fil-Kostituzzjoni ta' Stat Membru jista' jkun hemm miktub li dik hija l-Kostituzzjoni u għalhekk hija l-aqwa u l-għola ligi ta' dak l-Istat li kull ligi oħra trid tkun taqbel magħha, dik l-istess Kostituzzjoni hija inqas mill-Kostituzzjoni Federali u sottomessa lejha.

B'hekk, jekk ikun hemm nuqqas ta' qbil, hija l-Kostituzzjoni Federali li jkollha preċedenza u tkun tghodd fuq il-Kostituzzjoni ta' Stat individwali u mhux kontra.

Biex wieħed jifhem aħjar tajjeb li nagħtu eżempju. Waqt li kull Stat ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika għandu l-Kostituzzjoni tiegħu, il-Kostituzzjonijiet tagħhom huma kollha sugġetti għall-Kostituzzjoni Federali ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika. L-istess jista' jingħad għal-ligijiet tagħhom li wkoll huma sugġetti għall-Kostituzzjoni Federali u għal-ligijiet federali.

Fi kliem ieħor, jekk il-Kostituzzjoni Federali jew xi ligi federali tghid li għandu jsir jew ma jsirx xi haġa, kull ligi ta' xi Stat Membru li tkun kontra jew li ma tkunx taqbel mal-Kostituzzjoni Federali jew mal-ligi federali ma tkunx tghodd sa fejn tkun kontra jew ma tkunx taqbel magħhom.

Jeddijiet u Konsegwenzi taht Kostituzzjoni Federali

Bħala konsegwenza li Stat ikun membru fi Stat Federali, il-jeddijiet ta' dak l-Istat Membru jiġu inqas milli kieku dak l-Istat kien **Indipendenti, Hieles u Sovran** u ma kienx membru ta' Stat Federali. Halli nieħdu eżempju biex wieħed jifhem aħjar

Jekk Stat ikun **Indipendenti u Hieles Sovran** u ma jkunx membru ta' xi Stat Federali, huwa jkollu l-jeddijiet kollha li Stat normalment ikollu. Fost dawn il-jeddijiet, wieħed isib li dak l-Istat jista' jkollu relazzjonijiet diplomatiċi ma' Stati oħra, ikun rappreżentat u jista' jiffirma trattati, konvenzjonijiet u ftehim ma' Stat oħra u organizzazzjonijiet reġjonali u internazzjonali, fosthom u bħala eżempju l-Ġnus Magħquda, ikollu jedd tal-vot f'dawn l-organizzazzjonijiet, u jeddijiet oħra li kull **Stat Indipendenti, Hieles u Sovran** għandu skond il-ligi internazzjonali.

Barra minn hekk, kull **Stat Indipendenti, Hieles u Sovran** għandu jedd li jagħmel ligijiet li jidhirlu xierqa għall-iggvernar tajjeb tiegħu u taċ-ċittadini tiegħu, waqt li jieħu deċiżjonijiet fl-aħjar interess tiegħu u taċ-ċittadini tiegħu mingħajr ebda ndhil minn ebda Stat ieħor u minn hadd, dejjem b'rispett għal Stati oħra u ċ-ċittadini tagħhom.

Issa jekk neżaminaw x'jeddijiet ikollu Stat Membru fi Stat Federali, insibu li ċerti jeddijiet li normalment ikunu eżerċitati minn **Stat Indipendenti, Hieles u Sovran** kif imsemmi hawn fuq ma jkunux jistgħu jibqgħu jiġu eżerċitati minnu, imma jibdedw jiġu eżerċitati mill-Istat Federali.

CNI Kampanja Helsien Nazzjonali

Jekk niehdu l-eżempju ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika, u dan jghodd għal kull Stat Federali, minkejja li kull Stat għandu l-Kostituzzjoni u l-ligijiet partikolari tiegħu, huwa ma jistax ikollu relazzjonijiet internazzjonali, jiffirma u jirratifika trattati, konvenzjonijiet u ftehim mal-Ġnus Magħquda, ma' Stati oħra, ma' organizzazzjonijiet reġjonali u internazzjonali u lanqas ma jkollu jedd tal-vot fihom. Dawn il-jeddijiet huma riservati biss għall-Istat Federali, li fl-eżempju li qed insemmu huwa l-Istati Uniti ta' l-Amerika.

Jekk wiehed jara l-punt dwar il-ligijiet li kull **Stat Indipendenti, Hieles u Sovran** għandu jedd li jagħmel fl-aħjar interess tiegħu u taċ-ċittadini tiegħu mingħajr ebda ndhil minn ebda Stat ieħor jew xi haddieħor, isib li dan il-jedd ma jistax jibqa' jiġi eżerċitat jekk dan jissieheb fi Stat Federali.

Dan għaliex il-ligijiet kollha tiegħu ma jkunux jistgħu jsiru fl-aħjar interess tiegħu u taċ-ċittadini tiegħu, imma jridu jkunu jaqblu u ma jkunux kontra l-ebda ligi federali, jiġifieri magħmula mill-Istat Federali, anki jekk dawk il-ligijiet ma jkunux jghoddu għalih u għaċ-ċittadini tiegħu.

Wiehed jista' jara li meta Stat isir membru fi Stat Federali, huwa mhux biss jiġi sottomess għal kull ligi u l-Kostituzzjoni ta' l-Istat Federali, imma jitlef il-jeddijiet kollha, jew għalmenu l-parti l-kbira tagħhom, li Stat normalment għandu jew ikollu skond il-ligi internazzjonali.

Bħala riżultat, jekk inharsu lejn il-karatteristiċi msemmija aktar qabel li suppost ikollu Stat biex jitqies bħala **Stat Indipendenti, Hieles u Sovran**, insibu li Stat li jkun sar Stat Membru fi Stat Federali ma jkollux territorju tiegħu kif kien qabel, għaliex it-territorju jibda jiġi meqjus bħala parti mill-Istat Federali.

Huwa lanqas ma jkollu popolazzjoni tiegħu, għaliex iċ-ċittadini tiegħu jibdedw jiġu meqjusa wkoll u primarjament bħala ċittadini ta' l-Istat Federali; la jkollu kontroll effettiv fuq dak kollu li jiġri fit-territorju tiegħu għaliex il-kontroll ikun direttament jew indirettament mill-Istat Federali; u lanqas ma jkunu jista' jkollu relazzjonijiet internazzjonali ma' Stati jew organizzazzjonijiet oħra.

Fi kliem ieħor, dak l-Istat ikun tilef il-karatteristiċi kollha ta' Stat u lanqas ma jista', strettament, jibqa' jissejjaħ bħala Stat, għaliex il-kelma Stat minnha nfisha hija marbuta, turi jew tfisser li dak il-pajjiż huwa **Indipendenti, Hieles u Sovran** u għandu l-karatteristiċi kollha biex bihom jkun jista' jeżerċita l-jeddijiet imsemmija iktar qabel mingħajr ebda ndhil minn hadd.

Daqstant jibqgħu **Indipendenti, Hielsa u Sovrani** Stati li jsiru Stati Membri fi Stat Federali bħal ma dejjem kien maħsub li tkun l-Unjoni Ewropea, li pass wara pass wara pass dejjem miexja f'din it-triq kif kien minn dejjem ippjanat mill-fundaturi tagħha li kienu federalisti, jiġifieri li jemmnu fi **Stat Federali Ewropew bħala l-Istati Uniti ta' l-Ewropa**.

Anzi jekk wiehed jara kif l-Unjoni Ewropea mxiet 'il quddiem fit-twaqqif tagħha bħala Stat Federali Ewropew u kif il-jeddijiet u s-setgħat ta' l-Istati Membri tnaqqsu u kwazi spiċċaw fix-xejn malajr jinduna li jista' jingħad li l-Unjoni Ewropea diġa' hija Stat Federali.

CNI Kampanja Helsien Nazzjonali

Issa tajjed li wara dan it-tifsir fil-qosor ta' xi affarijiet li wiehed tajjed li jkun jafhom biex jifhem ahjar, neżaminaw dik li qiegħda tigi proposta bhala l-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea.

Kif wiehed jista' jara, il-fatt li l-Unjoni Ewropea trid li jkollha Kostituzzjoni jfisser li dan huwa pass iehor lejn it-twaqqif ta' Stat Federali bil-konsegwenzi msemija aktar qabel u konsegwenzi ohra li johorgu mill-istess kostituzzjoni.

Ftit Storja

Jista' jinghad li l-ewwel qbil formali dwar dokument li gie msejjaħ bhala Abbozz tat-Trattat li jistabilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa kien gie maħruġ fi Brussell fit-18 ta' Lulju 2003 mill-Konvenzjoni li kienet twaqqfet u kienet ilha tiltaqa' biex tilhaq ftehim minn fost il-hafna opinjonijiet tar-rappreżentanti ta' l-Istati Membri u rappreżentanti oħra.

Fil-fatt, kien inghad li dan kien Abbozz ta' **TRATTAT LI JISTABILIXXI KOSTITUZZJONI GHALL-EWROPA** li kien adottat b'*consensus* mill-Konvenzjoni Ewropea fit-13 ta' Ġunju u fl-10 ta' Lulju 2003 u **SOTTOMESS LILL-PRESIDENT TAL-KUNSILL EWROPEW F'RUMA** mill-Konvenzjoni Ewropea

Wara li kien hemm diffikultajiet dwar dan l-Abbozz, il-partijiet reggħu ltaqgħu din is-sena, jiġifieri l-2004 biex għamlu tibdil fih li kien aċċettabbli għalihom. Issa naraw jekk dan it-Trattat, għaliex issa m'għadux jissejjaħ Abbozz, kemm huwa aċċettabbli għalina ċ-ċittadini Maltin u Għawdxin.

Madankollu, ejja qabel naraw x'kien jinghad li kienet ir-raġuni fid-dahla jew prefazju tad-dokument li kien ippreżentat is-sena l-oħra, għaliex dan jagħti tagħrif interessanti biex wiehed jifhem aktar l-għanijiet wara din il-Kostituzzjoni li qiegħda tiġi proposta.

PREFAZJU

Ghall-Partijiet I u II ta' l-abbozz tat-Trattat li jstabilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa sottomess lill-Kunsill Ewropew li ltaqa' f'Salonka fl-20 ta' Ġunju 2003.

PREFAZJU

Billi ġie nnutat li l-Unjoni Ewropea kienet waslet f'mument definittiv fl-eżistenza tagħha, l-Kunsill Ewropew li ltaqa' f'Laeken fl-14 u l-15 ta' Diċembru 2001 laqqa' l-Konvenzjoni Ewropea dwar il-Futur ta' l-Ewropa.

Il-Konvenzjoni ntalbet biex tabbozza proposti fuq tliet materji: kif tqarreb iċ-ċittadini lejn l-idea Ewropea u l-Istituzzjonijiet Ewropej; kif torganizza l-politika u ż-żona politika Ewropea f'Unjoni mkabbrja; u kif tiżviluppa l-Unjoni bhala fattur ta' stabbiltà u mudell fl-ordni ġdid mondjali.

Il-Konvenzjoni identifikat ir-risposti għall-mistoqsijiet li saru fid-dikjarazzjoni ta' Laeken:

- hija tipproponi diviżjoni aħjar tal-kompetenzi ta' l-Unjoni u ta' l-Istati Membri;

- hija tirrakkomanda li jiġu nkorporati flimkien it-Trattati, u li tiġi mogħtija personalità ġuridika lill-Unjoni;

- hija tistabbilixxi s-simplifikazzjoni ta' l-istrumenti ta' azzjoni ta' l-Unjoni;

- hija tipproponi miżuri sabiex iżżid id-demokrazija, it-trasparenza u l-effiċjenza ta' l-Unjoni Ewropea, billi tiżviluppa l-kontribut tal-Parlamenti nazzjonali għal-legittimazzjoni ta' l-idea Ewropea, billi tissimplifika l-proċess ta' teħid ta' deċiżjonijiet, u billi tagħmel il-funzjonament ta' l-istituzzjonijiet Ewropej iktar trasparenti u jinftiehem aħjar;

- hija tistabbilixxi l-miżuri meħtieġa biex ittejjeb l-istruttura u jitqawwa r-rwol ta' kull waħda mit-tliet istituzzjonijiet ta' l-Unjoni u billi jittiehed kont b'mod partikolari tal-konsegwenzi tat-tkabbir.

Id-dikjarazzjoni ta' Laeken ukoll qegħdet il-mistoqsija jekk is-simplifikazzjoni u l-organizzazzjoni mill-ġdid tat-Trattati kenitx tista' tlesti t-triq għall-adozzjoni tat-test kostituzzjonali. Il-proċeduri fil-Konvenzjoni wasslu finalment għall-abbozz ta' Trattat li jstabbilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa illi kiseb kunsens wiesa' fis-sessjoni plenarja tat-13 ta' Ġunju 2003.

Huwa dan it-test li jiena għandi l-privileġġ li nipprezenta llum 20 ta' Ġunju 2003 lill-Kunsill Ewropew li qed jiltaqa' f'Salonka, għan-nom tal-Konvenzjoni Ewropea, bit-tama li jikkostitwixxi il-fundament ta' trattat futur li jstabbilixxi Kostituzzjoni Ewropea.

Valéry Giscard d'Estaing
President tal-Konvenzjoni

Giuliano Amato
Vici-President

Jean-Luc Dehaene
Vici-President

L-Ewwel Materja

Tajjeb li jigi nmutat li kif jinghad,

“Il-Konvenzjoni ntalbet biex tabbozza proposti fuq tliet materji: kif tqarreb ic-cittadini lejn l-idea Ewropea u l-Istituzzjonijiet Ewropej; ...”

Dan ifisser li minkejja li l-Unjoni Ewropea ilha mwaqqfa permezz tad-diversi Trattati sa mill-bidu tas-snin Hamsin tas-seklu l-iehor, ic-cittadini ta' l-Istati Membri taghha mhux biss mhumiex migbuda lejn il-hsieb ta' l-Unjoni Ewropea, mhux biss jahsbu u jqisu lilhom infushom bhala cittadini ta' l-Istati Membri, jigifieri ta' pajjizhom u mhux ta' l-Unjoni Ewropea, imma sahansitra lanqas iridu jkollhom x'jaqsmu ma' l-idea Ewropea, l-Unjoni Ewropea u l-istituzzjonijiet taghha, li fl-Abbozz huma, b'arroganza, imsejha **“Ewropej”** minflok ta' l-Unjoni Ewropea.

Kieku ma kienx hekk ma kienx ikun hemm htiega li l-Konvenzjoni tabbozza proposti biex tqarreb ic-cittadini lejn l-idea Ewropea u l-Istituzzjonijiet Ewropej, mhux hekk?

It-Tieni Materja

Innutaw ukoll li t-tieni materja li l-Konvenzjoni kienet mitluba tabbozza proposti fuqha hija, **“kif torganizza l-politika u z-zona politika Ewropea f'Unjoni mkabbra.”**

Wiehed jiftakar kif fid-daħla ghedna li Stat Membru fi Stat Federali ma jkunx jista' jkompli jezerċita' ċerti jeddijiet fil-qasam jew fora internazzjonali ghaliex ikun ghadda dawn il-jeddijiet lill-Istat Federali.

Dak li ntalbet taghmel il-Konvenzjoni kien ezattament il-pass li jwassal biex il-politika u z-zona politika Ewropea tigi organizzata, jew, fi kliem iehor, kollox jibda jsir l-istess fl-Istati Membri kollha permezz ta' l-ordnijiet politiċi mill-Istat Federali ta' l-Unjoni Ewropea, u nnutaw, li jinghad fiz-zona **“politika Ewropea f'Unjoni mkabbra”**.

Dan ifisser li l-Unjoni Ewropea qieghda taghmel pass iehor lejn it-twaqqif ta' Stat Federali fejn il-politika ssir wahda u l-istess għaż-zona kollha taht il-hakma taghha.

Dan huwa ezatt kif isir fi Stat Federali fejn il-politika tigi maghmula mill-**Istat Federali** u l-Istati Membri jkollhom joqghodu ghal dak li jiddeciedi l-Istat Federali u l-istituzzjonijiet tieghu.

Dan ifisser ukoll li l-Istati Membri ma jibqalhomx aktar il-jedd li jaghmlu l-politika taghhom, kemm dwar affarijiet li jkollhom x'jaqsmu ma' l-affarijiet interni taghhom kif ukoll għall-affarijiet barranin, jigifieri ma' Stati ohra **Indipendenti, Hielsa u Sovrani** u organizzazzjonijiet internazzjonali u reġjonali.

Qed tindunaw kif pass wara pass wara pass l-Istati Membri ta' l-Unjoni Ewropea mhux biss qeghdin jitilfu l-jeddijiet taghhom, imma anki qeghdin jitilfu l-karatteristiċi kollha li Stat ikun mehtieg li jkollu biex ikun meqjus bhala **Stat Indipendenti, Hieles u Sovran?**

Haġa li hadd ma jista' jhalli tgħaddi mingħajr ma jikkummenta fuqha hija li min issa 'l quddiem, kważi kull referenza għall-Unjoni Ewropea tissema biss l-Unjoni.

Dan huwa wkoll hsieb moħbi, għaliex jekk aktar il-quddiem tissieheb ukoll it-Turkija, l-Unjoni Ewropea ma tkunx biss Ewropea, għaliex hija biss parti zġhira ħafna mit-Turkija li tinsab fl-Ewropa, waqt li l-kumpliment tagħha jinsab fl-Asja.

Tgħid hemm il-hsieb li tieqaf sat-Turkija? Jew hemm il-hsieb moħbi li matul iż-żmien tkompli bit-tkabbir tagħha biex jiddaħhlu wkoll pajjiżi oħra fil-Lvant Nofsani fejn hemm ir-riservi taż-żejt u anki aktar lil hinn lejn dawk li qabel kienu kolonji tal-pajjiżi Ewropej?

Fuq kollox għalfejn l-Unjoni Ewropea trid li jkollha l-armata tagħha bil-mijiet ta' ajruplani tal-gwerra u bil-mijiet ta' bastimenti tal-gwerra?

Dawn huma rqaqat zġhar li meta tkun qiegħed taqra tibqa' għaddej mingħajr lanqas biss taħseb dwarhom, imma li jekk inti taħseb u tinnota l-affarijiet tinduna li l-mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea diġa' qegħdin iħejju biex ma jkunx hemm kontradizzjoni fl-isem jekk aktar 'il quddiem it-Turkija tissieheb fl-Unjoni Ewropea. Qed taraw il-makakkerija tal-mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea?

It-Tielet Materja

It-tielet materja li l-Konvenzjoni kienet mitluba biex tabbozza proposti għaliha kienet, **“kif tiżviluppa l-Unjoni bħala fattur ta' stabilità u mudell fl-ordni ġdid mondjali.”**

Innutaw kif l-enfasi qiegħda fuq l-**Unjoni Ewropea** u mhux aktar fuq l-Istati Membri.

Hija l-Unjoni Ewropea bħala Unjoni Ewropea distinta u separata mill-Istati Membri tagħha trid tiġi żviluppata bħala fattur ta' stabilita' u mudell fl-ordni mondjali ġdid u mhux l-Istati Membri tagħha.

Dan ifisser ukoll li fl-Istati Membri kollha tant kollox ikun sar l-istess li ma jibqa' l-ebda differenza bejniethom, speċjalment fil-politika internazzjonali, naturalment bl-ordnijiet ta' l-Istat Federali ta' l-Unjoni Ewropea li mbaġhad tibda titqies bħala haġa waħda f'kollox.

Qegħdin taraw fejn qed issir il-persjoni, xi jrid jiġi żviluppat, u min qiegħed jingħata mportanza, jekk hijiex l-Unjoni Ewropea bħala l-Istat Federali jew inkella l-Istati Membri tagħha?

Divizjoni tal-Kompetenzi

Jekk wieħed ikompli jara x'riżultati kien hemm mill-Konvenzjoni dwar il-Kostituzzjoni għall-Unjoni Ewropea jsib li jingħad li, **“hija tipproponi divizjoni aħjar tal-kompetenzi ta' l-Unjoni u ta' l-Istati Membri.”**

Wieħed malajr jinduna li l-Konvenzjoni dwar il-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea komplet tnaqqas u taqşam il-kompetenzi bejn l-Istati Membri u l-Unjoni Ewropea.

Dan ifisser li aktar kompetenzi se jkomplu jonqsu mingħand l-Istati Membri u jmorru għand l-Unjoni Ewropea.

Tidher jew le l-mixja pass wara pass wara pass lejn it-twaqqif ta' Stat Federali ta' l-Unjoni Ewropea bħala l-Istati Uniti ta' l-Ewropa?

Inkorporazzjoni tat-Trattati

Fl-Abbozz ikompli jingħad dwar il-Konvenzjoni li, **“hija tirrakkomanda li jiġu nkorporati flimkien it-Trattati, u li tiġi mogħtija personalità ġuridika lill-Unjoni.”**

Waqt li għall-ewwel parti m'hemmx għalfejn wieħed jgħaddi kummenti għaliex hemm sempliċi rakkomandazzjoni biex it-Trattati li saru fi snin differenti u ġew emendati kemm-il darba jingħaqdu flimkien, mhux l-istess jista' jingħad dwar it-tieni parti ta' din is-sentenza.

Effett tal-Personalita' Ġuridika

Waqt li qabel kien gie argumentat mill-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea li l-Unjoni Ewropea ma kellhiex il-personalita' ġuridika biex hija tkun tista' tiffirma l-Konvenzjoni tal-Kunsill ta' l-Ewropa dwar id-Drittijiet Fundamentali u l-Libertajiet Fundamentali tal-Bniedem, issa qieghed jingħad li l-Unjoni Ewropea sejra tingħata personalita' ġuridika.

Personalita' ġuridika tfisser li l-Unjoni Ewropea sejra tkun meqjusa bħala entita' separata u distinta mill-Istati Membri tagħha għall-finijiet kollha tal-liġi u tkun tista' teżerċita l-jeddijiet kollha li **Stat Indipendenti, Hieles u Sovran** normalment għandu jedd li jeżerċita.

Dan ifisser ukoll li l-Unjoni Ewropea distinta u separatament mill-Istati Membri tagħha mhux biss tista' tilhaq, tiffirma u tirratifika Ftehim, Konvenzjonijiet u Trattati ma' Stati u organizzazzjonijiet oħra, imma bħala Stat Federali tkun qed torbot lill-Istati Membri tagħha b'dak kollu li tiffirma u tirratifika.

Waqt li qabel kienet tista' tinstab l-iskuża biex l-Unjoni Ewropea ma tiffirmax xi trattati li ma kienx jaqblilha, bħal ma kienet il-Konvenzjoni msemmija, issa se jkollha jedd li tagħmel dak kollu li trid daqs li kieku kienet **Stat Indipendenti, Hieles u Sovran**.

Qabel xorta waħda kienet torbothom, imma jekk tgħaddi l-Kostituzzjoni ma jkun hemm ebda dubju dwar il-jeddijiet tagħha bħala persuna ġuridika u r-rabta ta' l-Istati Membri f'dak kollu li tagħmel, tiffirma u tirratifika.

Dan ma jfissirx li hija se tiffirma u tkun sottomessa lejn xi Qorti barranija bħal ma hija l-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, kif normalment huma l-Istati li jiffirmaw din il-Konvenzjoni, għaliex aktar tard naraw li hija tiriserva li jkunu l-Qrati tagħha stess li jiddeċiedu dwar allegat ksur tad-drittijiet tal-bniedem.

L-awtorizzazzjoni biex l-Unjoni Ewropea tiffirma l-konvenzjoni msemmija u oħrajn huma maħsuba biss biex sempliċiment iqarrqu biċ-ċittadini ta' l-Istati Membri li normalment ma joqgħodux jidhlu f'dettalji dwar dak li jkun sar, imma jaraw biss dak li jkun jidher u li hafna drabi jkun biss superfiċjali.

Madankollu, wiehed jista' jara mingħajr l-iċken dubju l-mixja pass wara pass wara pass lejn it-twaqqif ta' Stat Federali Ewropew bħala l-Istati Uniti ta' l-Ewropa.

Simplifikazzjoni ta' l-Istrumenti

Jingħad ukoll dwar il-Konvenzjoni li, **“hija tistabilixxi s-simplifikazzjoni ta' l-istrumenti ta' azzjoni ta' l-Unjoni;”**

Hawnhekk wiehed jara li kien hemm simplifikazzjoni ta' l-istrumenti ta' azzjoni ta' l-Unjoni, jiġifieri li sar aktar sempliċi biex l-Unjoni Ewropea tkun tista' tiegħu azzjoni skond l-istrumenti, jiġifieri l-proċeduri li hija trid tagħmel, biex tiegħu xi azzjoni.

Dan ifisser li waqt li qabel kien ikun hemm diffikultajiet minhabba li Stati Membri kellhom jedd li jwaqqfu jew itawwlu l-proċeduri biex l-Unjoni Ewropea tiegħu xi azzjoni f'xi oqsma, issa dawn se jrin isiru aktar sempliċi biex l-Unjoni Ewropea tiegħu d-deċiżjoni u l-azzjoni li tkun trid.

Fi kliem ieħor, naqsu l-jeddijiet ta' l-Istati Membri u kibru dawk ta' l-Unjoni Ewropea. Tidher jew le l-mixja lejn Stat Federali Ewropew bit-tnaqqis tal-jeddijiet ta' l-Istati Membri u t-tehid ta' dawn il-jeddijiet mill-Unjoni Ewropea?

Demokrazija, Trasparenza u Effiċjenza

Jingħad ukoll dwar il-Konvenzjoni li, **“hija tipproponi miżuri sabiex iżżid id-demokrazija, it-trasparenza u l-effiċjenza ta' l-Unjoni Ewropea, billi tiżviluppa l-kontribut tal-Parlamenti nazzjonali għal-legittimazzjoni ta' l-idea Ewropea, billi tissimplifika l-proċess ta' tehid ta' deċiżjonijiet, u billi tagħmel il-funzjonament ta' l-istituzzjonijiet Ewropej iktar trasparenti u jinftiehem ahjar;”**

M'hemmx dubju li l-Konvenzjoni stess qiegħda tammetti u tgħid li fl-Unjoni Ewropea m'hemmx, jew għallinqas m'hemmx biżżejjed demokrazija, trasparenza u effiċjenza minkejja li f'xi forma jew oħra ilha mwaqqfa iktar minn hamsin sena sa mill-bidu tas-snin hamsin ta' l-aħħar seklu u millennju.

Kieku ma kienx hekk ma kienx ikun hemm għalfejn tgħid li hija tipproponi miżuri biex dawn jiżdedu, mhux hekk?

Parlamenti Nazzjonali

Ta' min jinnota wkoll li jingħad li jrid jiġi żviluppat il-kontribut, jew ahjar is-sehem, tal-Parlamenti nazzjonali għall-legittimazzjoni ta' l-idea Ewropea.

Din hija ammissjoni oħra mill-aktar ċara li minkejja li għaddew aktar minn hamsin sena ta' hasil il-moħħ dwar l-idea Ewropea permezz ta' l-istituzzjonijiet kollha ta' l-

Unjoni Ewropea u l-organizzazzjonijiet ta' qabel, jgħifieri l-Komunita' tal-Faħam u l-Azzar, il-Komunita' Ewropea ta' l-Energija Atomika, il-Komunita' Ekonomika Ewropea u warajha l-Komunita' Ewropea, u issa l-Unjoni Ewropea u l-istituzzjonijiet tagħhom kollha, **f'ghajnejn iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri u ċittadini oħra Ewropej għad m'hemmx il-leġittimazzjoni u t-twemmin fl-idea Ewropea.**

Fi kliem iehor, iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri ma jemmnu li għandu jkun hemm l-Unjoni Ewropea bl-istituzzjonijiet tagħha li ma huma mtella minn hadd, u li jordnaw dak kollu li għandu jsir mill-Istati Membri u i-ċittadini tagħhom u tagħha, kif ukoll li huma jaraw u jhossu lilhom infushom iktar ċittadini ta' pajjiżhom milli ċittadini ta' l-Unjoni Ewropea.

Tant dan huwa minnu, li issa jridu s-sehem tal-parlamenti nazzjonali biex ikomplu jaħslu l-imħuh taċ-ċittadini tagħhom biex jaċċettaw is-sottomissjoni tagħhom lejn l-Unjoni Ewropea u l-istituzzjonijiet mhux demokratiċi, mhux trasparenti, u mhux effiċjenti tagħha.

Issa biex wara aktar minn ħamsin sena m'hemmx din l-idea Ewropea jfisser li i-ċittadini mhux biss ma jemmnu fl-Unjoni Ewropea u ma jriduhom, imma jqisuha bħala organizzazzjoni li tindaħal fejn m'għandhiex tindaħal. Kieku ma kienx hekk wara iktar minn ħamsin sena kienu jemmnu fiha, mhux hekk?

Bl-istess mod, m'hemmx dubju li l-istess sentenza qiegħda tgħid ċar u tond li l-funzjonament ta' l-istituzzjonijiet Ewropej, jgħifieri kif jaħdmu, la huwa trasparenti u lanqas jiftiehem.

Dan qegħdin jgħiduh huma stess u mhux qiegħed jgħidu xi haddiehor għalihom. Kieku ma kienx hekk ma kienux jgħidu li jridu jagħmluh aktar trasparenti u jftiehem, mhux hekk?

Huwa ċar li huma biss il-politiċi li jpappuha tajjeb u l-kapitalisti li dejjem iridu jerdghu demm il-haddiem li huma favur l-Unjoni Ewropea mhux i-ċittadini ta' l-Istati Membri.

Titjib fl-Istruttura u Konsegwenzi tat-Tkabbir

Ikompli jingħad li,

“hija tistabbilixxi l-mizuri mehtieġa biex ittejjeb l-istruttura u jitqawwa r-rwol ta' kull waħda mit-tliet istituzzjonijiet ta' l-Unjoni u billi jittiehed kont b'mod partikolari tal-konsegwenzi tat-tkabbir.”

Hawnhekk hawn ammissjoni oħra li l-istrutturi ta' l-Unjoni Ewropea mhumieħ strukturati tajjeb minkejja li ilhom imwaqqfa aktar minn ħamsin sena. Jista' qatt ikollok organizzazzjoni tajba u effiċjenti jekk f'aktar minn ħamsin sena l-istituzzjonijiet ma ħadux passi biex isiru tajba jew jitjiebu minhabba l-iżviluppi li kien hemm matul is-snin?

Tajjeb li tinnutaw ukoll li qiegħed jingħad li r-rwol, jgħifieri s-sehem u l-parti ta' kull istituzzjoni, jgħifieri ta' kull waħda mit-tliet istituzzjonijiet ta' l-Unjoni, għandu jitqawwa.

Fi kliem ieħor, iridu jieħdu iktar jeddijiet mingħand l-Istati Membri li min-naħa tagħhom jonqsulhom l-istess jeddijiet. Aktar 'il quddiem naraw permezz ta' l-Artiklu ta' din il-Kostituzzjoni kemm jeddijiet jingħad li se jonqsu mingħand l-Istati Membri u jmorru għand l-Unjoni Ewropea.

Qegħdin taraw kif f'kull ma jsir u jingħad tidher il-mixja pass wara pass wara pass lejn it-twaqqif ta' Stat Federali Ewropew kif kien maħsub mill-Federalisti Internazzjonali bħala wieħed mill-ewwel passi lejn Gvern Dinji minħabba li skond huma, it-twaqqif ta' Stat Federali Ewropew kellu jkun l-ewwel pass għaliex il-pajjizi kienu għadhom mhux lesti li jaċċettaw li jkunu ggvernati minn Gvern Dinji?

Nuqqas ta' Qbil

Kien ingħad ukoll li,

“Il-proċeduri fil-Konvenzjoni wasslu finalment għall-abbozz ta' Trattat li jstabbilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa illi kiseb kunsens wiesa' fis-sessjoni plenarja tat-13 ta' Ġunju 2003.”

U issa, wara li suppost kien intlaħaq qbil, instab li mhux kulhadd kien kuntent bit-test tal-Kostituzzjoni. Fil-fatt, Franza kienet giet akkużata li bidlet it-test li kellu jerga' jiġi rranġat. Aktar tard, xorta baqa' nuqqas ta' qbil, u kellhom jerggħu jsiru laqgħat biex fl-aħħar kien hemm tibdil ieħor.

Dan ma jfissirx li hemm qbil fuq dak li fiha l-Kostituzzjoni, għaliex xorta waħda għadha tiġi attakkata u hemm min ma jridx jaċċettaha. Madankollu, ħalli nkomplu naraw x'kien qiegħed jingħad fl-Abbozz tal-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea li sar fl-2003.

Tuċidide

Tajjeb li qabel ngħaddu aktar 'il quddiem, nikkumentaw fuq din il-parti li tneħhiet mill-aħħar Abbozz li sar qbil fuqu għall-aħħar ta' Ġunju 2004 qabel spiċċat il-Presidenza Irlandiża.

PREAMBOLU

Il-Kostituzzjoni tagħna tissejjah demokrazija għaliex il-poter ma jinstabx f'idejn minoranza iżda f'idejn l-akbar numru.

Tuċidide II, 37

Din il-kwotazzjoni ta' Tuċidide, li kien filosofu Griek, tneħhiet wara oppożizzjoni kbira. Trid tkun vili, ma jkollokx qatra żejt f'wiċċek, u wiċċek ikun aghar mill-għatba tal-Klistanija biex waqt li l-poter jinsab għand ftit nies li lanqas huma mtella mill-ebda ċittadin ta' l-Istati Membri, li m'humiex risponsabbli lejn l-istess ċittadini u li jiddeċiedu bl-akbar arroganza dak kollu li jridu jagħmlu l-Istati Membri u ċ-ċittadini tagħhom, tgħid li l-kostituzzjoni tiegħek hija demokrazija għaliex il-poter ma jinstabx f'idejn minoranza iżda f'idejn l-akbar numru.

Tista' tkun vili, ma jkollokx qatra żejt f'wiċċek u jkollok wiċċek aghar mill-għatba tal-Klistanija aktar minn hekk? Imma halli issa niġu għall-Kostituzzjoni kif giet emendata din is-sena

KONFERENZA TAR-RAPPREŻENTANTI TAL-GVERNJIET TA' L-ISTATI MEMBRI

Brussel, is-6 ta' Awwissu 2004

(OR. fr)

KIG 87/04

Suġġett: Trattat li jstabbilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa

WERREJ

PREAMBOLU

PARTI I

TITOLU I

- TIFSIR U GHANIJET TA' L-UNJONI

TITOLU II

- DRITTIJET FUNDAMENTALI U
Ċ-ĊITTADINANZA TA' L UNJONI

TITOLU III

- KOMPETENZI TA' L-UNJONI

TITOLU IV

- ISTITUZZJONIJIET U KORPI TA' L-UNJONI

KAPITOLU I

- IL-QAFAS ISTITUZZJONALI

KAPITOLU II

- L-ISTITUZZJONIJIET L-OHRA U L-KORPI
KONSULTATTIVI TA' L-UNJONI

TITOLU V

- EŻERĊIZZJU TAL-KOMPETENZI TA' L-UNJONI

KAPITOLU I

- DISPOSIZZJONIJIET KOMUNI

KAPITOLU II

- DISPOSIZZJONIJIET SPEĊIFIĊI

KAPITOLU III

- KOPERAZZJONI MSAHHA

TITOLU VI

- HAJJA DEMOKRATIKA TA' L-UNJONI

TITOLU VII

- FINANZI TA' L-UNJONI

TITOLU VIII

- L-UNJONI U L-ĠIRIEN TAGHHA

TITOLU IX

- SHUBIJA FL-UNJONI

PARTI II:

KARTA TAD-DRITTIJET FUNDAMENTALI TA' L-UNJONI

PREAMBOLU

TITOLU I

- DINJITÀ

TITOLU II

- LIBERTAJIET

TITOLU III

- UGWALJANZA

TITOLU IV

- SOLIDARJETÀ

TITOLU V

- ĊITTADINANZA

TITOLU VI

- ĠUSTIZZJA

TITOLU VII

- DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI LI JIRREGOLAW
L-INTERPRETAZZJONI U L-APPLIKAZZJONI TAL-
KARTA

PARTI III:	POLITIKA U FUNZJONAMENT TA' L-UNJONI
TITOLU I	- DISPOSIZZJONIJIET TA' APPLIKAZZJONI ĠENERALI
TITOLU II	- NON-DISKRIMINAZZJONI U ĊITTADINANZA
TITOLU III	- POLITIKA U AZZJONIJIET INTERNI
KAPITOLU I	- SUQ INTERN
Sezzjoni 1	- Stabbiliment u funzjonament tas-Suq Intern
Sezzjoni 2	- Moviment liberu ta' persuni u ta' servizzi
Subsezzjoni 1	- Haddiema
Subsezzjoni 2	- Liberta' ta' stabbiliment
Subsezzjoni 3	- Liberta' tal-provvista ta' servizzi
Sezzjoni 3	- Moviment liberu tal-merkanzija
Subsezzjoni 1	- Unjoni Doganali
Subsezzjoni 2	- Koperazzjoni doganali
Subsezzjoni 3	- Projbizzjoni ta' restrizzjonijiet kwantitattivi
Sezzjoni 4	- Kapital u pagamenti
Sezzjoni 5	- Regoli dwar il-kompetizzjoni
Subsezzjoni 1	- Regoli li japplikaw ghal impriži
Subsezzjoni 2	- Ghajnuniet mill-Istati Membri
Sezzjoni 6	- Disposizzjonijiet fiskali
Sezzjoni 7	- Disposizzjonijiet komuni
KAPITOLU II	- POLITIKA EKONOMIKA U MONETARJA
Sezzjoni 1	- Politika ekonomika
Sezzjoni 2	- Politika monetarja
Sezzjoni 3	- Disposizzjonijiet istituzzjonali
Sezzjoni 4	- Disposizzjonijiet speċifiċi għall-Istati Membri li l-munita tagħhom hija l-euro
Sezzjoni 5	- Disposizzjonijiet transitorji
Kapitolu III	- POLITIKA F'OQSMA OHRA
Sezzjoni 1	- Impjieġ
Sezzjoni 2	- Politika soċjali
Sezzjoni 3	- Koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali
Sezzjoni 4	- Agrikoltura u sajd
Sezzjoni 5	- Ambjent
Sezzjoni 6	- Protezzjoni tal-konsumatur
Sezzjoni 7	- Trasport
Sezzjoni 8	- Rettikolati trans-Ewropej
Sezzjoni 9	- Riċerka u żvilupp teknoloġiku, u l-Ispazju
Sezzjoni 10	- Energija
KAPITOLU IV	- ŻONA TA' LIBERTA' SIGURTA' U ĠUSTIZZJA
Sezzjoni 1	- Disposizzjonijiet ġenerali
Sezzjoni 2	- Politika dwar kontrolli fuq il-fruntieri, l-asil u l-immigrazzjoni
Sezzjoni 3	- Koperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili
Sezzjoni 4	- Koperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali
Sezzjoni 5	- Koperazzjoni tal-pulizija

KAPITOLU V	- OQSMA FEJN L-UNJONI TISTA' TIDDEĊIEDI LI TIEHU AZZJONI TA' SOSTENN, TA' KORDINAZZJONI JEW KUMPLIMENTARI
Sezzjoni 1	- Sahha pubblika
Sezzjoni 2	- Industrija
Sezzjoni 3	- Kultura
Sezzjoni 4	- Turizmu
Sezzjoni 5	- Edukazzjoni, zghażaġh, sport u formazzjoni professjonali
Sezzjoni 6	- Protezzjoni ċivili
Sezzjoni 7	- Koperazzjoni amministrattiva
TITOLU IV	- ASSOĊJAZZJONI TAL-PAJJIŻI U T-TERRITORJI EXTRA-EWROPEJ
TITOLU V	- AZZJONI ESTERNA TA' L-UNJONI
KAPITOLU I	- DISPOSIZZJONIJET TA' APPLIKAZZJONI ĠENERALI
KAPITOLU II	- POLITIKA ESTERA U TA' SIGURT' KOMUNI
Sezzjoni 1	- Disposizzjonijiet komuni
Sezzjoni 2	- Politika ta' sigurta' u ta' difiża komuni
Sezzjoni 3	- Disposizzjonijiet finanzjarji
KAPITOLU III	- POLITIKA KUMMERĊJALI KOMUNI
KAPITOLU IV	- KOPERAZZJONI MA' PAJJIŻI TERZI U GHAJNUNA UMANITARJA
Sezzjoni 1	- Koperazzjoni għall-iżvilupp
Sezzjoni 2	- Koperazzjoni ekonomika, finanzjarja u teknika ma' pajjiżi terzi
Sezzjoni 3	- Ghajnuna umanitarja
KAPITOLU V	- MIŻURI RESTRITTIVI
KAPITOLU VI	- FTEHIM INTERNAZZJONALI
KAPITOLU VII	- RELAZZJONIJET TA' L-UNJONI MA' ORGANIZZAZZJONIJET INTERNAZZJONALI U MA' PAJJIŻI TERZI U DELEGAZZJONIJET TA' L-UNJONI
KAPITOLU VIII	- IMPLIMENTAZZJONI TAL-KLAWŻOLA TA' SOLIDARJETÀ
TITOLU VI	- IL-FUNZJONAMENT TA' L-UNJONI
KAPITOLU I	- DISPOSIZZJONIJET ISTITUZZJONALI
Sezzjoni 1	- L-istituzzjonijiet
Subsezzjoni 1	- Il-Parlament Ewropew
Subsezzjoni 2	- Il-Kunsill Ewropew

Subsezzjoni 3	- Il-Kunsill tal-Ministri
Subsezzjoni 4	- Kummissjoni Ewropea
Subsezzjoni 5	- Il-Qorti tal-Ġustizzja ta' l-Unjoni Ewropea
Subsezzjoni 6	- Il-Bank Ċentrali Ewropew
Subsezzjoni 7	- Il-Qorti ta' l-Awdituri
Sezzjoni 2	- Korpi konsultattivi ta' l-Unjoni
Subsezzjoni 1	- Il-Kumitat tar-Reġjuni
Subsezzjoni 2	- Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali
Sezzjoni 3	- Il-Bank Ewropew ta' l-Investment
Sezzjoni 4	- Disposizzjonijiet komuni għall-istituzzjonijiet, il-korpi u l-aġenziji ta' l-Unjoni
KAPITOLU II	- DISPOSIZZJONIJIET FINANZJARJI
Sezzjoni 1	- Il-Qafas finanzjarju pluriennali
Sezzjoni 2	- Il-Budget annwali ta' l-Unjoni
Sezzjoni 3	- Implimentazzjoni tal-budget u kwittanza
Sezzjoni 4	- Disposizzjonijiet komuni
Sezzjoni 5	- Ġlieda kontra l-frodi
Kapitolu III	- KOPERAZZJONI MSAHHA
TITOLU VII:	DISPOSIZZJONIJIET KOMUNI
PARTI IV:	DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI U FINALI

TRATTAT LI JISTABILIXXI KOSTITUZZJONI GHALL-EWROPA

PREAMBOLU

**IL-MAESTA' TIEGHU IR-RE TAL-BELĠJANI,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA ĊEKA,
IL-MAESTA' TAGHHA R-REĠINA TAD-DANIMARKA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA FEDERALI TAL-ĠERMANJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' L-ESTONJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA ELLENIKA,
IL-MAESTA' TIEGHU IR-RE TA' SPANJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA FRANĊIŻA,
IL-PRESIDENT TA' L-IRLANDA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TALJANA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' ĊIPRU,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-LATVJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-LITWANJA,
L-ALTEZZA RJALI TIEGHU IL-GRAN DUKA TAL-LUSSEMBURGU,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' L-UNGERIJA,
IL-PRESIDENT TA' MALTA,
IL-MAESTA' TAGHHA R-REĠINA TA' L-OLANDA,
IL-PRESIDENT FEDERALI TAR-REPUBBLIKA TA' L-AWSTRIJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-POLONJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA PORTUGIŻA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAS-SLOVENJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA SLOVAKKA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-FINLANDJA,
IL-GVERN TAR-RENJU TA' L-ISVEZJA,
IL-MAESTA' TAGHHA R-REĠINA TAR-RENJU UNIT TAL-GRAN
BRITTANJA U L-IRLANDA TA' FUQ,**

**ISPIRATI mill-patrimonju kulturali, reliġjuż u umanist ta' l-Ewropa, li minnu
żviluppaw il-valuri universali tad-drittijiet tal-bniedem li ma jistghux jiġu vjolati
u lanqas aljenati, il-liberta' id-demokrazija, l-ugwaljanza, u l-prinċipju ta' l-istat
tad-dritt;**

**BILLI JEMMNU li l-Ewropa, maqghuda mill-ġdid wara esperjenzi koroh, bi
hsiebha tkompli ssegwi t-triq taċ-ċivilta' l-progress u l-prosperita' għall-ġid ta' l-
abitanti kollha tagħha, inklużi dawk l-iktar dgħajfin u l-iktar nieqsin; li tixtieq
tibqa' kontinent miftuh għall-kultura, t-tagħlim u l-progress soċjali; u li tixtieq
issahhah in-natura demokratika u trasparenti tal-hajja pubblika tagħha, u li
tahdem għall-paċi, l-ġustizzja u s-solidarjeta' fid-dinja;**

**PERSWAŻI li l-popli ta' l-Ewropa, filwaqt li jibqghu kburin bl-identita' u bl-
istorja nazzjonali tagħhom, huma determinati li jittraxxendu d-divizjonijiet ta'
qabel tagħhom, u, maqghudin dejjem aktar, isawru destin komuni;**

**PERSWAŻI li, għaldaqstant "Maqghuda fid-diversita'", l-Ewropa toffri lill-
popli ta' l-Ewropa l-ahjar opportunita' fir-rispett tad-drittijiet ta' kull individwu
u fl-gharfien tar-responsabbiltajiet tagħhom lejn il-ġenerazzjonijiet futuri u lejn
il-pjaneta, li jsegwu l-avventura kbira li tagħmilha spazju privileġġjat ta' tama
ta' l-umanita'**

DETERMINATI li jkomplu x-xoghol li diga' sar fil-qafas tat-Trattati li jistabbilixxu l-Komunitajiet Ewropej u t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, billi jiżguraw il-kontinwita' ta' l-acquis tal-Komunita'

GRATI LEJN il-membri tal-Konvenzjoni Ewropea talli ppreparaw l-abbozz ta' din il-Kostituzzjoni ghan-nom taç-çittadini u ta' l-Istati ta' l-Ewropa,

L-ewwel Insult lill-Malta

Halli neżaminaw dawn il-paragrafi wiehed wiehed, imma qabel irridu nigbdu l-attenzjoni tagħkom li waqt li dwar hafna mir-rappreżentanti tal-pajjiżi jew aħjar Stati Membri jingħad li huma **IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA'.....**, dwar Malta ma jingħadx **IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' MALTA**, imma **IL-PRESIDENT TA' MALTA**.

Aħna nafu li hemm xi wħud li qatt ma ħamlu li Malta ssir Repubblika, imma li issa anki l-Unjoni Ewropea tirreferi sempliciment għall-**MALTA** u mhux għar-**REPUBBLIKA TA' MALTA** juri mhux biss l-arroganza ta' dawk li qatt ma riedu li Malta ssir Repubblika li aċċettaw dan, imma anki ta' l-istess Unjoni Ewropea li b'hekk qed turi nuqqas ta' rispettu u arroganza lejn ir-**REPUBBLIKA TA' MALTA**.

Dan huwa l-ewwel insult mill-Unjoni Ewropea lejn Malta u lejn iċ-çittadini Maltin f' din il-kostituzzjoni tagħha.

Iċ-Ċivilizzazzjoni Ewropea

Fl-Abbozz tas-sena l-oħra kien ingħad li,
“Konxji li l-Ewropa hija kontinent li ġab mieghu iċ-çivilizzazzjoni; li l-abitanti tagħha, li waslu f'mewġiet suċċessivi sa mill-ewwel żminijiet, u li progressivament żviluppaw il-valuri li huma l-baži ta' l-umaneizmu: l-ugwaljanza, il-libertà u rispettu għar-raġuni,”

Dan il-paragrafu tneħħa mit-Trattat kif ippubblikat issa, imma tajjeb li xorta waħda nagħmlu l-mistoqsijiet tagħna fuq dan il-paragrafu.

Tajjeb li nistaqsu kif tista' tiftaħar biċ-çivilta' jew iċ-çivilizzazzjoni Ewropea meta fost l-affarijiet sbieħ li din iċ-çivilta' għamlet kien hemm:

- gwerer kbar li fihom inqerdu miljuni kbar ta' nies;
- Imperi li kkolonizzaw pajjiżi oħra, serqulhom ġidhom kollu u jassru li iċ-çittadini tagħhom;
- intriċi sigrieti bejn il-ħakkiema u renjanti tal-pajjiżi u Imperi Ewropej;
- qtil barbaru u torturi ta' nieshom stess u taç-çittadini tal-pajjiżi li huma ħakmu; il-qerda ta' popli shaħ kull fejn marru; u
- t-tgħakkis u l-persekuzzjoni ta' nieshom stess li kellhom iħallu pajjiżhom u jmorru jfittxu kenn fl-Istati Uniti ta' l-Amerika u pajjiżi oħra.

Dawn huma ftit biss mill-ħnizrijiet imwettqa miċ-ċivilta' u ċivilizzazzjoni Ewropea li tant kienu qegħdin jiftahru biha fl-Abbozz tal-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea.

Barra minn hekk, innutaw li jingħad li l-abitanti tagħha waslu f'mewġiet suċċessivi, jiġifieri wahda wara l-oħra, sa mill-ewwel żminijiet. Dan il-paragrafu tneħħa għaliex kien ifisser li l-Unjoni Ewropea kienet qiegħda tammetti li l-Ewropej ġew minn xi mkien ieħor u mhux għaliex kienu originaw fl-Ewropa. Mhux ta' unur li l-Unjoni Ewropea tammetti li ċ-ċittadini Ewropej ġew minn xi mkien ieħor, mhux hekk?

Ispirazzjoni

Fl-Abbozz tas-sena l-oħra, kien ingħad li,

“Ispirati mill-wirt kulturali, reliġjuż u umanist ta' l-Ewropa, li minnhom haġġu l-valuri dejjem preżenti fil-patrimonju tagħha li dahhlu fil-qalba tas-soċjetà ir-rwol ċentrali tal-persuna umana u d-drittijiet li ma jistgħux jiġu la vjolati u lanqas aljenati, u r-rispett għal-liġi,”

Issa, l-ewwel paragrafu jgħid li,

ISPIRATI mill-patrimonju kulturali, reliġjuż u umanist ta' l-Ewropa, li minnu żviluppaw il-valuri universali tad-drittijiet tal-bniedem li ma jistgħux jiġu vjolati u lanqas aljenati, il-liberta', id-demokrazija, l-ugwaljanza, u l-prinċipju ta' l-istat tad-dritt;

L-ewwel nett araw ftit l-arroganza ta' min fassal il-Kostituzzjoni, għaliex għalkemm il-patrimonju msemmi ta' l-Ewropa ta valuri li minnhom haġġu l-valuri msemmija, dawn ma ġewx biss mill-Ewropa. Mhux biss, imma kien hemm valuri oħra li haġġu mill-Ewropa.

Fil-fatt, kif tista' tkun ispirat mill-wirt kulturali, reliġjuż u umanist ta' l-Ewropa meta kien hemm dawk il-ġrajjet kollha msemmija aktar 'il fuq? Mhux biss, imma tajjeb li wiehed ifakkar li kien fl-Ewropa li kien hemm l-Inkwizizzjoni li kienet tittortura u toqtol lil min kien jiġi mixli li kien ċaħhad it-tagħlim nistrani jew li kien saħħar jew kienet saħħara.

Kif tista' tkun ispirat minn dawn l-affarijiet meta tiftakar kif nies, fosthom qassisin bħal Luteru, kienu kkundannati u kien hemm min kien ittorturat u nqatel billi nħaraq ħaj għaliex kien ingħad li kien qal ereżija? Dawn ukoll kienu valuri Ewropej.

Dwar drittijiet li ma jistgħux jiġu **“la vjolati u lanqas aljenati”** tfisser li dawn id-drittijiet la jistgħu jiġu miksuru u lanqas jiġi miċħuda, mibjuha jew b'xi mod ieħor ċeduti minn min għandu dawn id-drittijiet.

Esperjenzi Koroh

Fl-Abbozz ta' qabel kien ingħad li,

“Konvinti li l-Ewropa unita mill-ġdid minn issa ‘l quddiem bi hsiebha ssegwi l-mixja taċ-ċivilta', progress u prosperità, għall-ġid ta' l-abitanti tagħha kollha, inkluzi dawk li huma l-iktar debboli u l-iktar nieqsa; billi tixtieq tibqa' kontinent miftuh għall-kultura, għerf u progress soċjali; u billi tixtieq tagħmel iktar

demokratikament profonda u trasparenti il-hajja pubblika taghha, u sabiex taħdem għall-paċi, għall-ġustizzja u għas-solidarjetà fid-dinja kollha,”

Issa qiegħed jingħad li,

BILLI JEMMNU li l-Ewropa, maqghuda mill-gdid wara esperjenzi koroh, bi hsiebha tkompli ssegwi t-triq taċ-ċivilta’ l-progress u l-prosperita’ għall-ġid ta’ l-abitanti kollha taghha, inklużi dawk l-iktar dgħajfin u l-iktar nieqsins; li tixtieq tibqa’ kontinent miftuh għall-kultura, t-tagħlim u l-progress soċjali; u li tixtieq issaħhah in-natura demokratika u trasparenti tal-hajja pubblika taghha, u li taħdem għall-paċi, l-ġustizzja u s-solidarjeta’ fid-dinja;

L-ewwel nett, issa għalmenu ammettew li l-Ewropa għaddiet minn esperjenzi koroh, u kulhadd jista’ jinduna kemm kellna raġun nagħmlu l-kummenti li għamilna aktar qabel.

Madankollu, hawnhekk mhux se nikkumentaw dwar li l-Ewropa hija magħquda mill-ġdid, għaliex l-esperjenza ta’ mijiet u eluf ta’ snin uriet li l-Ewropa tingħaqad għal xi żmien imma tant hemm differenzi bejn ir-razez u nazzjonijiet li jiffurmawha li dejjem spiċċaw reġġu nfirdu, fil-biċċa l-kbira bi għied kbir. **Hekk dejjem ġara u hekk sejjer jerġa’ jiġri fl-Unjoni Ewropea.**

Tinsewx li aktar qabel rajna li fl-istess daħla tal-Kostituzzjoni kien jingħad li **“l-abitanti taghha, li waslu f’ mewġiet suċċessivi sa mill-ewwel żminijiet”**. Għaldaqstant dan ifisser li ma ġewx min-naħa waħda, imma minn diversi nħawi, u għalhekk għadhom differenti sa’ illum.

Tagħmel x’tagħmel l-Unjoni Ewropea, tagħmel kemm tagħmel spjunaġġ fuq iċ-ċittadini ta’ l-Istati Membri, meta l-qiegħa tishon u l-poplu jqum hadd u xejn ma jkun jista’ jzommu.

Kif hadd ma żamm lill-poplu meta għamel ir-rivoluzzjoni Franċiża u r-rivoluzzjoni Russa u hasad l-irjus ta’ dawk li kienu qegħdin jahkmuh mingħajr hniena kif qiegħda tagħmel l-Unjoni Ewropea. Kif se jerġa’ jiġri aktar ‘il quddiem

Biex nreġġu lura għall-paragrafu, waqt li issa ammettew li l-Ewropa għaddiet minn esperjenzi koroh, min-naħa l-oħra nehhevw il-biċċa fejn jingħad **“minn issa ‘il quddiem”**, għaliex kien ċar li huma kienu qegħdin jammettu li qabel ma kienux isegwu l-mixja taċ-ċivilta’, progress u prosperita’ għall-għanjijiet li jingħataw fil-paragrafu.

Jammettu xi haġa ġdida, imma fl-istess waqt jippruvaw inessu xi haġa li jkunu ammettew qabel biex jippruvaw jgħattu xturhom.

Identita’ Nazzjonali

Il-paragrafu li jmiss kien jgħid li,

“Persważi li l-popli ta’ l-Ewropa, filwaqt li jibqgħu kburin mill-identitajiet nazzjonali u mill-istorja tagħhom, huma determinati sabiex jittraxxendu d-diviżjonijiet antiki tagħhom, u, uniti aktar fil-qrib, isawru destin komuni,”

Issa jgħid li,

PERSWAŽI li l-popli ta' l-Ewropa, filwaqt li jibqgħu kburin bl-identita' u bl-istorja nazzjonali tagħhom, huma determinati li jittraxxendu d-diviżjonijiet ta' qabel tagħhom, u, maqgħudin dejjem aktar, isawru destin komuni;

L-aktar tibdila li ma l-ewwel daqqa t'għajn ma tagħtix kas tagħha hija li qabel kien jingħad **“uniti aktar fil-qrib”** waqt li issa jingħad **“magħqudin dejjem aktar”**.

Dan huwa tibdil li l-ewwel darba kien ifisser li illum huma eqreb lejn xulxin, waqt li kif sar issa saret tfisser li huma dejjem sejr in jingħaqdu iżjed.

Fi kliem iehor, qiegħed jingħad ċar u tond, għalkemm b'mod fin ħafna, li l-għaqda li hemm bħal issa dejjem trid tkompli tiżviluppa biex dejjem jingħaqdu aktar, u mhux jieqfu kif inhuma issa **“uniti aktar fil-qrib”**.

Dan huwa ċar ukoll għaliex jingħad li **“magħqudin dejjem aktar, isawru destin komuni”**. Għalhekk biex isawru d-destin komuni jridu jingħaqdu dejjem aktar u mhux jieqfu fl-għaqda kif inhuma issa.

Aħna nistaqsu kif jistgħu il-popli ta' l-Ewropa jibqgħu kburin mill-identitajiet nazzjonali u mill-istorja tagħhom, u hawn mhux se nerggħu nsemmu l-istorja sewda ta' ħafna minnhom, jekk huma se jkunu biss parti minn Stat Federali Ewopew?

Niftakru li l-Istat Federali ta' l-Unjoni Ewropea mhux biss jordnalhom dak kollu li jistgħu u ma jistgħux jagħmlu, imma tinforza fuqhom bilfors mhux biss il-ligijiet u regolamenti tagħha, imma, iriduha u ma jriduhiex, ċittadinanza ta' l-Unjoni Ewropea bil-jeddijiet, imma aktar bid-dmirijiet kollha li din iġġib magħha.

Dwar il-kelma **“diviżjonijiet”**, għaliha għandna l-kelma **“qasmiet”**, imma din kienet forsi tidher daqsxejn kerha għaliex turi l-qasmiet li hemm bejn l-Istati ta' l-Ewropa u l-Istati Membri ta' l-Unjoni Ewropea, meta l-Unjoni Ewropea trid tgħaqqad biex iġġib taħt il-kontroll tagħha l-Istati kollha ta' l-Ewropa.

Meta wiehed jibda jara u jqis dawn id-differenzi u kif jingħad il-kliem malajr jinduna kemm trid toqgħod attent għal dak li jkun qiegħed jingħad, il-mod li jkun qiegħed jingħad, u anki dak li forsi jithalla barra u ma jingħadx b'makakkerija mill-mexxejja federalisti ta' l-Unjoni Ewropea.

Diversita'

Il-paragrafu li jmiss qabel kien jgħid li,

“Konvinti li, għaldaqstant bl-unità fid-diversità tagħha l-Ewropa toffrilhom l-aħjar opportunità, fir-rispett tad-drittijiet ta' kull individwu u fl-għarfien tar-responsabbiltajiet tagħhom lejn il-generazzjonijiet futuri u lejn il-pjaneta, li jimxu 'l quddiem bl-avventura kbira li tagħmilha spazju privileġġjat tat-tama ta' l-umanità,

Issa sar tibdil kosmetiku li jgħid li,

PERSWAŽI li, għaldaqstant "Maqgħuda fid-diversita'", l-Ewropa toffri lill-popli ta' l-Ewropa l-aħjar opportunità' fir-rispett tad-drittijiet ta' kull individwu

u fl-gharfien tar-responsabbiltajiet tagħhom lejn il-generazzjonijiet futuri u lejn il-pjaneta, li jsegwu l-avventura kbira li tagħmilha spazju privileġġjat ta' tama ta' l-umanita'

DETERMINATI li jkomplu x-xogħol li diġa' sar fil-qafas tat-Trattati li jistabbilixxu l-Komunitajiet Ewropej u t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, billi jiżguraw il-kontinwita' ta' l-acquis tal-Komunita'

Dan il-paragrafu m'hemmx x'wiehed jgħid fuqu hlief li l-Unjoni Ewropea qiegħda tagħmel hilitha kollha biex timpresjoni u tahsel l-imħuh biex iċ-ċittadini jhossuhom privileġġjati li jkunu jiffurmaw parti minnha.

Dan juri li s'issa ma rnexxilhiex tagħmel dan, u huwa wkoll sinjal li huma ma jhossuhomx ċittadini ta' l-Unjoni Ewropea imma ta' pajjiżhom, kif lanqas ma jhossuhom li huma privileġġjati li huma ċittadini tagħha.

Dwar kemm il-popli Ewropej huma "**magħquda fid-diversita'**" diġa' għamilna referenza dwar il-ġlied u gwerer li dejjem kien hemm fl-Ewropa minħabba n-numru kbir ta' razez u popli differenti, u dak li ma sarx f'mijiet u eluf ta' snin mhix se jirnexxilha tagħmlu l-Unjoni Ewropea li nittamaw ma ddumx ma tisfaxxa kif sfaxxaw imperi oħra Ewropej qabilha.

Dwar l-avventura kbira tassew li hija avventura, imma fuq kif **Stati Indipendenti, Hielsa u Sovrani** flimkien maċ-ċittadini tagħhom jitilfu **l-Indipendenza, il-Helsien u s-Sovranita'** tagħhom li jittiehdu mill-Unjoni Ewropea.

Il-Kontinwita' ta' l-Acquis

Il-paragrafu li jmiss jgħid li,

DETERMINATI li jkomplu x-xogħol li diġa' sar fil-qafas tat-Trattati li jistabbilixxu l-Komunitajiet Ewropej u t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, billi jiżguraw il-kontinwita' ta' l-acquis tal-Komunita'

Dan huwa paragrafu ġdid u sar biex l-Istati Membri jidhru magħquda u b'hekk jppruvwaw jimpressjonaw liċ-ċittadini tagħhom, speċjalment dawk fejn sejjer isir referendum.

Dan sar ukoll biex juru li huma ma jqisux li sejrjn jagħmlu xi haġa ġdida, imma jridu jkomplu x-xogħol li kien sar u qiegħed isir mill-Komunitajiet Ewropej u mill-Unjoni Ewropea u jkomplu jzommu fis-seħħ il-liġijiet tagħha.

Arroganza

L-aħħar paragrafu jgħid li,

GRATI LEJN il-membri tal-Konvenzjoni Ewropea talli ppreparaw l-abbozz ta' din il-Kostituzzjoni għan-nom taċ-ċittadini u ta' l-Istati ta' l-Ewropa,

Barra r-radd il-hajr għall-membri tal-Konvenzjoni li ppreparaw il-Kostituzzjoni, jingħad li din ippreparawha għan-nom taċ-ċittadini u ta' l-Istati ta' l-Ewropa.

L-arroganza enormi ta' l-Unjoni Ewropea u tar-rappreżentanti tagħha terġa' tidher għaliex dawk li ħadu sehem ma ppreparawx din il-konvenzjoni f'isem l-Istati ta' l-Ewropa imma ta' l-Unjoni Ewropea u f'isem l-Unjoni Ewropea.

Dwar iċ-ċittadini, huwa tassew li kien hemm is-sehem tar-rappreżentanti ta' l-Istati Membri, imma ma ppreparawhiex f'isem iċ-ċittadini għaliex ma staqsewx li iċ-ċittadini kollha ta' l-Istati Membri u ta' dawk li kienu se jsiru Membri jekk iridux li jkun hemm Kostituzzjoni għall-Unjoni Ewropea qabel ma qabdu u ppreparawha.

Li tistaqsi u tikkonsulta mar-rappreżentanti tal-gvernijiet, oppożizzjoni u organizzazzjonijiet oħra ma jfissirx li tkun staqsejt li iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri, għaliex tistaqsihom ifisser li tagħmel referendum biex juru xi jridu.

Din hija l-arroganza u n-nuqqas ta' demokrazija li dejjem imxew biha l-mexxejja federalisti arroganti u mhux demokratiċi ta' l-Unjoni Ewropea sa mit-twaqqif ta' l-ewwel Komunita' Ewropea, fejn huma jiddeċiedu dak li jridu u jiddikjaraw li huma qed jiddeċiedu f'isem iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri.

Nomina ta' Plenipotenżjarji

Wara l-paragrafi tad-dahla jkompli jingħad li,

INNOMINAW BHALA PLENIPOTENZJARJI TAGHHOM:

**IL-MAESTA' TIEGHU R-RE TAL-BELĠJANI,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA ĊEKA,
IL-MAESTA' TAGHHA R-REĠINA TAD-DANIMARKA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA FEDERALI TAL-ĠERMANJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' L-ESTONJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA ELLENIKA,
IL-MAESTA' TIEGHU IR-RE TA' SPANJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA FRANĊIŻA,
IL-PRESIDENT TA' L-IRLANDA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TALJANA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' ĊIPRU,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-LATVJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-LITWANJA,
L-ALTEZZA REJALI TIEGHU L-GRAN DUKA TAL-LUSSEMBURGU,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' L-UNGERIJA,
IL-PRESIDENT TA' MALTA,
IL-MAESTA' TAGHHA R-REĠINA TA' L-OLANDA,
IL-PRESIDENT FEDERALI TAR-REPUBBLIKA TA' L-AWSTRIJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-POLONJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA PORTUGIŻA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAS-SLOVENJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA SLOVAKKA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-FINLANDJA,
IL-GVERN TAR-RENJU TA' L-ISVEZJA,
IL-MAESTA' TAGHHA R-REĠINA TAR-RENJU UNIT TAL-GRAN
BRITTANJA U L-IRLANDA TA' FUQ,**

Li, wara li skambjaw il-pjeni poteri tagħhom, li kienu fil-forma tajba u dovuta, qablu kif ġej:

Insult Iehor lil Malta

L-ewwel kumment tagħna huwa li anki f'din il-parti r-referenza hija dwar il-**PRESIDENT TA' MALTA** u mhux **IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' MALTA**.

Għaldaqstant, il-kummenti li għamilna qabel dwar l-arroganza u nuqqas ta' rispett lejn ir-Repubblika ta' Malta u lejn iċ-ċittadini Maltin mill-mexxejja federalisti arroganti ta' l-Unjoni Ewropea jgħoddu hawn ukoll.

Kostituzzjoni għall-Ewropa

Biex inkomplu, hawnhekk irridu mmorru daqsxejn lura fejn fil-bidu jingħad li dan huwa Trattat li jstabilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa. Innotaw li ma jingħadx li dan huwa Trattat dwar Kostituzzjoni għall-Unjoni Ewropea, imma għall-Ewropa.

Dan il-fatt mhux biss juri l-arroganza ta' l-Unjoni Ewropea u ta' dawk li kienu qegħdin ifasslu dan it-Trattat jew Abbozz, imma juri wkoll il-ħsieb tal-mexxejja federalisti ta' l-Unjoni Ewropea u ta' l-Istati Membri tagħha li jkomplu jifirxu l-ħakma tagħhom fuq l-Ewropa kollha.

Barra minn hekk, il-fatt li jridu jagħmlu Kostituzzjoni jfisser li huma kienu u għadhom qed jagħmlu l-aħħar pass lejn it-twaqqif ta' **Stat Federali ta' l-Unjoni Ewropea bhala l-Istati Uniti ta' l-Ewropa**, għaliex huwa Stat li normalment ikollu Kostituzzjoni.

Wiehed ma jiskantax li dan qiegħed isir, għaliex jekk jara ftit min huma l-Istati Membri jinduna li l-maġġoranza assoluta tagħhom kienu pajjiżi li qabel kellhom l-Imperu tagħhom li tilfuh wara li l-kolonji tagħhom bdew il-ġlieda qaddisa biex jieħdu l-**Indipendenza u l-Helsien** minn taħt il-ħakma kolonjali u imperjalista tagħhom.

Jista' jingħad li wara li tilfu l-kolonji tagħhom, huma kellhom dak l-inċentiv biex aktar jingħaqdu flimkien biex b'mod jew iehor jerggħu lura għal dak li kienu qabel, jġigifieri li b'mod jew iehor jerggħu jaħkmu lill-ex-kolonji tagħhom, din id-darba minflok ma jkunu kull wiehed għalih, ikunu kollha magħquda fi hdan organizzazzjoni waħda biex imexxu aħjar l-interessi imperjalisti u kolonjalisti tagħhom.

Għalkemm dan mhux bilfors ifisser okkupazzjoni fiżika tat-territorji ta' l-ex-kolonji tagħhom għaliex tista' tkun ukoll ħakma ekonomika, hawnhekk tidhol ukoll l-armata Ewropea, jew aħjar ta' l-Unjoni Ewropea, li diġa' bdiet tingħaqad.

Minkejja li għal issa għadha armata żgħira magħmula minn suldati ta' Stati membri, aktar 'il quddiem m'hemmx dubju li tkompli tikber biex issir armata tassew federali ta' Stat Federali.

Din l-armata qiegħda titwaqqaf bl-iskuża li tagħmel interventi ta' natura umanitarja u biex tinzamm il-paċi fejn ikun hemm il-ġlied. Imma jekk dan huwa l-ħsieb, kif jista'

CNI Kampanja Helsien Nazzjonali

wiehed jgħaqqad dan mal-paċi meta din l-armata trid mhux biss numru kbir ta' suldati, imma hemm il-ħsieb li jkollha **mijiet ta' ajruplani u bastimenti tal-gwerra?** Il-ħsieb wara dawn il-mijiet ta' ajruplani tal-gwerra u bastimenti tal-gwerra inħalluh għalikom, imma aktar 'il quddiem naraw x'hemm fil-Kostituzzjoni fejn l-affarijiet iktar jibdew iħassbukom.

Halli nibdew naraw l-Artikli tal-Kostituzzjoni, imma qabel irridu niġbdu l-attenzjoni tal-qarrejja li jekk iqabblu t-test Inġliż u dak Malti jsibu li min qaleb id-dokument bil-Malti ma kienx fidil fit-traduzzjoni.